

Маладзечна, Вілейка, Смаргонь, Ашмяны, Валожын, Мядзел, Астравец, Мінск

рэгіянальная газета

24 жніўня 2001 года

№ 34 (331)
Выходзіць па пятніцах

TV плюс

Навіны рэгіёна

Тройчы студэнтка

МЯДЗЕЛ. Выпускніца Крывіцкай СШ **Мая Мумен** паступіла адразу ў тры вышэйшыя навучальныя ўстановы: педагагічны, тэхналагічны універсітэты і політэхнічную акадэмію.

З іх выбрала тэхналагічны універсітэт, спецыяльнасць інжынер-эканаміст. Лічыць, што гэта перспектыўная прафесія. Мая і школу завяршыла з залатым медалём, і ў БДТУ, гаворыць, будзе імкнуцца вучыцца на «пяцёркі».

Алесь ВЫСОЦКІ.

Кабель будзе ў кожным доме

АСТРАВЕЦ. Чакаецца, што напрыканцы года жыхары райцэнтра змогуць глядзець тэлеперадачы з дапамогай сістэмы кабельнага тэлебачання. Аб'яднанне жыллёва-камунальнай гаспадаркі і смаргонскае ЗАТ "Оксна" рыхтуюць цяпер дакументацыю. На пачатку вяшчання астравецкага кабельнага ТБ будзе весціся ўстойлівы прыём чатырох каналаў, а затым іх колькасць павялічыцца да адзінаццаці. "Завязаныя на кабелі", у першую чаргу, будуць жыхары мікраёна "Валадарскага".

Мар'ян ВЯНГРОЎСКІ.

Беразінскае прыгажэе

МАЛАДЗЕЧНА. Заўтра ў Беразінскім пройдзе штогадовае свята мястэчка. З гэтай нагоды поўным ходам мінулыя два тыдні ішло добраўпарадкаванне тэрыторыі.

Старшыня Гарадзілаўскага сельсавета **Аляксандр Грыцук** расказаў, што сёлетняе свята будзе больш маштабнае. Актыўна гэтаму пасадзейнічалі райвыканком, Беразінская і Чысцінская ЖКГ, калгас "Гарадзілава", ёсць нават некалькі спонсараў.

У ліку іншага планавалася пачысціць парк, магчыма, расшырыць рынак.

Мікалай ХАДАСЕВІЧ.

Скаўты прыбралі парк у Будславе

МЯДЗЕЛ. Амаль тыдзень былі ў Будславе скаўты з Вілейкі ды Крупак. Летнік іхні быў у вёсцы, каля рэчкі Сэрвач. Скаўты намагалі добраўпарадкаваць тэрыторыю каля касцёла, прыбралі парк каля яго.

Алесь ВЫСОЦКІ.

Падарункі да 100-годдзя

МЯДЗЕЛ. **Алене Анкіп** з вёскі Крапіўна споўнілася ў жніўні сто. Нарадзілася яна, як сама кажа, на Ілллю. Мае бабуля яшчэ добрую памяць, песень ведае шмат, прыпевак. З нагоды юбілею наведаліся да яе і ўручылі падарункі прадстаўнікі Дзягільскага сельсавета, аддзела сацабароны райвыканкома.

Алесь ВЫСОЦКІ.

Лукашэнка не прыехаў

ВІЛЕЙКА. Прыезд **Аляксандра Лукашэнкі** ў райцэнтр, які планаваўся на сераду, не адбыўся. Прычынай называецца занятасць прэзідэнта. Дату магчымага прыезду аднеслі на нявызначаны тэрмін.

Аддзел інфармацыі "РГ".

Дапамога ад выканкома

МАЛАДЗЕЧНА. Гарвыканком акажа матэрыяльную дапамогу жыхарам горада, якія пацярпелі ў выніку лівеню, што прайшлі ў канцы ліпеня. Спецыяльная камісія абследавала пацярпелую маёмасць. У складзеных актах вызначаны кошт урону. 54 чалавекі атрымаюць дапамогу ад 15 да 184 тысяч рублёў. Агульная сума дапамогі склала 2,439 мільёна рублёў.

Юрый КАРПІЦКІ.

Надвор'е на выхадныя

Субота, 25 жніўня

Мінск
8 – 13°C (уначы)
19 – 23°C (удзень)

Вільня
16°C (уначы)
24°C (удзень)

Нядзеля, 26 жніўня

Мінск
9 – 15°C (уначы)
18 – 24°C (удзень)

Вільня
14°C (уначы)
23°C (удзень)

У школу не пусцілі

Фота Мікалая ХАДАСЕВІЧА.

Вучні ідуць у Вілейскую СШ №5. Іх сюды прапускаюць свабодна.

ВІЛЕЙКА. Адгадайце "загадку": што такое школа? Дырэктар СШ №5 Аляксандр Доўбышаў лічыць, што гэта ўстанова закрытага тыпу. З'яўленне тут любых пабочных асоб мусіць адбывацца толькі з дазволу дырэктара.

У рэдакцыю патэлефанавала настаўніца гэтай школы **Алена Усціновіч** і сказала, што ў яе класе цячэ дах. І гэта нягледзячы на тое, што будынак новы (яму 3 гады). Бацькі вучняў адрамантавалі клас за свой кошт, але столь працякае, як і раней.

У гэтым класе мы з настаўніцай пабылі з паўгары хвіліны. Ён сапраўды адрамантаваны, толькі на столі мокрая пляма, а па задняй сцяне пайшлі расколіны. Неўзабаве ў клас імкліва ўвайшоў дырэктар і запрасіў нас у прыёмную. Там папрасіў дакументы:

– З якой мэтай вы прыехалі: зрабіць добрую справу, мне дапамагчы ці вырашыць праблемы школы?

– Праблемы школы вырашаем не мы. Мы хацелі б расказаць пра канкрэтнае памяшканне канкрэтнай школы.

– Ці ведаеце вы, што школа – гэта ўстанова закрытага тыпу? І вы без папярэджання ўварваліся ў маю рабочую прастору. А з'яўленне пабочных асоб павінна быць толькі з майго дазволу. Тое, што я дазваляю гуляць па школе такім асобам, як вы, асабліва перад выбарамі, з майго боку, як мінімум, злачынна. Сёння я заняты, у школе запланаванае мерапрыемства (пазней прыехала праверка з раённага аддзела адукацыі – аўт.). Таму папрашу вас пакінуць школу. У іншы час можаце да мяне патэлефанаваць, я адкажу на любыя пытанні.

Мы з класным кіраўніком Аленай Усціновіч выйшлі на прыступкі школы. Да нас далучыліся намеснік дырэктара школы па пачатковых класах **Святлана Алянцэвіч** і намеснік дырэктара па выхаваўчай рабоце **Тамара Рогач**.

Выбраныя выказванні людзей, якія працуюць у школе.

Тамара Рогач:

– Наша школа самая адсталая ў Вілейцы. Метадычнай базы ў школе ніякай няма. Усё прыносім з дому ці купляем за свае грошы. Зразумела, з літаратурай праблемы ёсць ва ўсіх школах, але іншыя жывуць на старых запасах, у нас жа і іх няма.

Святлана Алянцэвіч:

– Цяперашні будынак школы пачалі будаваць напачатку 90-х. Будынак доўгі час стаяў без нагляду, і 3 гады таму яго дабудавалі літаральна за некалькі дзён. Туды і перанеслі СШ №5.

Алена Усціновіч:

– Не абышлося без недапрацовак – працякае дах. Наш клас самы аварыйны ў школе. Акрамя таго, што на галовы дзецям капае вада, у нас не працуюць разеткі. Калі ідзе дождж, то цякуць сцены і ў іншых класах.

Заканчэнне на 2-й стар.

■ СТО ВЫПАДКОВЫХ ТЭЛЕФАНАВАННЯЎ

Каго з кандыдатаў у прэзідэнты вы ведаеце?

МАЛАДЗЕЧНА. Чарговае тэлефоннае апытанне выявіла, што чацвёрку кандыдатаў у прэзідэнты ведаюць толькі 14 чалавек. Хто-ніхто ўпэўнена называў М. Чыгіра, таму ў выніку атрымалася пяцёрка. Хаця рэальна пасля зняцця С. Домашам сваёй кандыдатуры (на карысць адзінага кандыдата У. Ганчарыка) прэтэндэнтаў засталося трое.

Ужо тройку, якая складалася з А. Лукашэнкі, У. Ганчарыка, С. Домаша ці М. Чыгіра, назвалі 5 чалавек.

А за тое, што кандыдатаў засталося толькі двое (А. Лукашэнка і У. Ганчарык ці С. Домаш), гатовыя былі пакласціся 14 чалавек. Усе, заўважу, нічога не чулі пра С. Гайдукевіча, які, тым не менш, упэўнена заяўляе пра сваю будучую перамогу.

Не асабліва здзіўляе, што дзеючага прэзідэнта ведаюць ажно 43 чалавекі з апытаных, бо "іншых не існуе". БТ і дзяржаўная прэса ўпарта працуюць на імідж аднаго.

Астатніх «былых», у тым ліку, З. Пазняка, С. Калякіна і Л. Сініцына з цяжкасцю ўспаміналі 2–3 чалавекі. Людзей, якія не цікавяцца палітыкай, аказалася 18.

Таццяна СЕМАШКЕВІЧ.

Выбары-2001

Да выбараў новага прэзідэнта засталося **16** дзён

■ АКЦЫІ

Выбірай

АШМЯНЫ. У рамках кампаніі "Выбірай" праведзеная гульня "Ваш выбар". Яе мэта – інфармаванне насельніцтва пра будучыя выбары. Арганізатарам выступаў ІТЦ "Рэгіён".

Удзельнікам гульні мог стаць кожны паўналетні грамадзянін, які прадаставіў арганізатару любыя агітацыйныя матэрыялы, што маюць адносіны да выбараў. Пераможцам уручаліся каштоўныя прызы.

Не пакінулі па-за ўвагай акцыю супрацоўнікі Ашмянскага РАУС, якіх на чале з начальнікам міліцыі і прадстаўнікамі райвыканкома было ці не больш за арганізатараў.

На працягу дзвюх гадзін ад пачатку акцыі прадстаўнікі ўладаў неадназорова прапаноўвалі спыніць мерапрыемства, нягледзячы на тое, што ніхто з удзельнікаў акцыі грамадскага парадку не парушаў. Калі акцыя прыняла масавы характар і народ пачаў браць актыўны ўдзел у гульні, супрацоўнікі сілавых структур прынялі рашэнне спыніць дзею. У выніку ў аддзяленне РАУС для дачы тлумачэнняў даставілі 5 арганізатараў, журналіста газеты "День", праваабаронцу БХК і гледача.

У Ашмянах не так часта праводзіцца падобныя мерапрыемствы, калі актыўны адпачынак садзейнічае інфармаванню насельніцтва.

Дзмітрый КАЛЯДА.

Моладзь шчыруе

СМАРГОНЬ. Тыдзень таму міралюбівага выгляду маладыя людзі бясплатна раздавалі прахожым прысвечаны будучым выбарам спецвыпуск газеты "Беларуская маладзёжная", а асабліва жадаючым – наклейкі перадвыбарнай тэматыкі.

Усё праходзіла весела, без напругі і чапляння – проста прапаноўвалі газетку цікавую пачытаць. Рэакцыя гараджанаў была самая розная.

Большасць рэагавала зусім нармальна: бралі, дзякавалі і адразу на хаду пачыналі прагглядаць. Некаторыя, праўда, спяшаліся "знікнуць", азіраліся. Агрэсіўна настроены мужчына паспрабаваў было нанесці ўрон стосіку "Беларускай маладзёжнай". Але тыраж знікаў на вачах.

Магчыма, у выніку змяніцца погляды хаця б некалькіх дзесяткаў людзей, не згубілі здольнасць разважаць.

Ірына БРАЛКОЎСКАЯ.

ЗУБР працуе ў дзве змены

ВІЛЕЙКА. У ноч з 13 на 14 жніўня час мясцовыя ЗУБРы зноў нагадалі гараджанам пра людзей, што зніклі. А за адным разам і пра выбары.

Па Вілейцы з'явіліся надпісы «Дзе Ганчар, Красоўскі, Завадскі, Захаранка? Хто наступны?», а таксама «Время выбирать» і «Время убирать». Ад самой раніцы гарадскія ўлады вымушаны былі арганізоўваць зачыстку надпісаў у горадзе.

Удзень, пасля заканчэння змены на заводах «Зеніт» і «Будздэталі» рабочым, што выходзілі з прахадных, ЗУБРы ўручалі спецвыпуск «Народнай волі». Свайго чытача знайшлі больш за 1000 экзэмпляраў газеты.

Аддзел інфармацыі «РГ».

У школу не пусцілі

Пачатак на 1-й стар.

Святлана Алянцэвіч:

– У кабінетах фізікі і хіміі амаль няма ніякага абсталявання. Калі настаўнік дамовіцца, то ў канцы года дзеці ідуць у гімназію і там праводзяць лабараторна-практычныя занятці.

Алена Усціновіч:

– Дырэктар на нейкім сходзе сказаў: "Я ўпэўнены, што фізіку можна ведаць тэарэтычна, без практычных занятаў". А мне асабіста некалі заўважыў: "Вось вам паказвалі ў школе мікраскоп. А ён вам у жыцці не спатрэбіўся. Таму і не трэба ўкладваць у яго грошы".

Дырэктар школы колькі разоў выходзіў на прыступкі школы і чуў размову. Потым ён паклікаў Святлану Алянцэвіч да сябе ў кабінет. Неўзабаве яна выйшла і сказала, што дырэктар забараніў ёй размаўляць з карэспандэнтамі.

Алена Усціновіч:

– Ніводная з праблемаў школы не вырашаецца. Дырэктар асабіста мне сказаў, што ў бліжэйшы час дах рамантаваць не будуць, хаця бацькам на сходзе гаварыў адваротнае.

Падчас выхадаў Аляксандра Доўбышава на вуліцу мы прасілі адказаць на нашыя пытанні. Ён адмахваўся:

– Не цяпер. Я настроены на іншую праграму.

Потым у школу прыехала праверка, якую ўзначаліў намеснік загадчыка аддзела адукацыі **Аляксандр Міроненка**. Мы папрасілі яго дапамагчы нам прайсці ў школу, але ён патлумачыў сваю пазіцыю:

– Разумееце, тут галоўны – дырэктар школы. Я не магу яму загадаць прапусціць вас у школу. Калі яго меры незаконныя, то Аляксандр Доўбышаў будзе адказваць за свой учынак.

Сам дырэктар школы перад членамі камісіі папрасіў нас патэлефанаваць яму пасля 24 жніўня і задаць пытанні.

Што мы і зробім. Але ў гэты нумар паставіць меркаванне дырэктара школы, на жаль, не паспяваем.

На развітанне Алена Усціновіч сказала, што падзеі ў школе нагадваюць сапраўднае балота. Са школы пайшоў не адзін чалавек. З 1 верасня звольніцца і яна. Хаця яе вучні пра гэта яшчэ не ведаюць.

Юрый КАРПІЦКІ, Мікалай ХАДАСЕВІЧ.

■ КОНКУРСЫ

«Міс Астраўчанка»

АСТРАВЕЦ. Упершыню на сцэне Дома культуры прайшоў конкурс "Міс Астраўчанка-2001".

Фактычна ён звёўся да паказу мадэляў. 5 удзельніц прадэманстравалі неафальклорныя, маладзёжныя, купальна-пляжныя, вячэрнія і вясельныя ўборы. І толькі напачатку конкурсу ўдзельніцы коратка расказалі пра сабе.

"Міс Астраўчанкай" стала **Наталля Кірэева**, віцэ-міс – **Элеанора Буланава**.

Усіх удзельніц узнагародзілі прызамі і шыкоўнымі букетамі.

Галіна ФРАНЦКЕВІЧ.

У Будславе будзе два фэсты

МЯДЗЕЛ. У 1791 годзе Папа Рымскі Пій 6 выдаў булу, якой пастанаўлялася мець для касцёла ў Будславе два фэсты: на 2 ліпеня і 15 жніўня, на свята Унебаўзяцця Маці Божай (гэткі тытул носіць касцёл).

Ліпеньскі фэст вядомы шырока, а жнівеньскі быццам схаваўся ў цень. Сёлета яго вырашылі аднавіць. 14–15 жніўня ладзіліся працэсіі, спявалі адмысловыя песні. На наступны год, мяркуюць, будуць і духавыя аркестры, як у польскім гарадку Кальварыя Забжэдоўска. Сёлета людзі былі збольшага са сваёй парафіі ды бліжэйшых населеных пунктаў. А на наступны год збіраюцца абвяшчаць пра жнівеньскі фэст шырока. Мяркуюць, што і ў гэты час, як і на 2 ліпеня, у Будслаў будуць прыходзіць вернікі з розных куткоў Беларусі.

Алесь ВЫСОЦКІ.

Фота Алеся ВЫСОЦКАГА.

Будслаўскі фэст-2000 прайшоў у ліпені яшчэ «за адзін прыём».

■ ШКОЛА

Школа без мужчын

МЯДЗЕЛ. Васемнаццаць выпускнікоў ВНУ і педкаледжаў прыбылі на работу ў раён.

Сярод іх толькі два хлопцы. Амаль усе маладыя настаўнікі у свой час заканчвалі мясцовыя школы.

Алесь ВЫСОЦКІ.

■ ЖНІВО-2001

Мастоўцы дапамогуць «на бітве»

АСТРАВЕЦ. На мінулым тыдні з Мастоўскага раёна на дапамогу мясцовым хлебаробам прыйшло 10 камбайнаў.

На Астравеччыне ўборка збожжа ідзе павольна – прыбрана крыху больш за палову плошчаў.

З іншага боку, шлях ад Мастоў да Астраўца немалы. Толькі дызпаліва на адзін камбайн патрэба 250 літраў. Вось такая атрымліваецца эканомія.

Мар'ян ВЯНГРОЎСКІ.

■ СУДЫ

Пайшлі на міравую

АШМЯНЫ. У аўторак у раённым судзе адбылося слуханне крымінальнай справы ў дачыненні да Валерыя Казлоўскага.

Прычынай паслужыла заява **Віктара Паўсцюка**, збітага 30 ліпеня пры зборы подпісаў за кандыдата ў прэзідэнты **Сямёна Домаша**.

Раней судзімы Казлоўскі не пажадаў пайсці на прымірэнне, але і ад паслуг адваката таксама адмовіўся. Да апошняга моманту адказчык настойваў на тым, што ён да цялесных пашкоджанняў пенсіянера, інваліда 2-й групы Паўсцюка ніякіх адносінаў не мае.

Па хадайніцтве прадстаўніка заяўніка **Дзмітрыя Каляды**, які прасіў выклікаць сведкаў-відавочцаў, слуханне справы перанеслі на чацвер.

Аднак у сераду ў асабістай гутарцы абодвух бакоў Казлоўскі прызнаў сваю віну і папрасіў прабачэння.

У выніку Віктар Паўсцюк вырашыў забраць заяву і спыніць гэтую нялёгкую для пенсіянера справу. Дасягнутае пагадненне задавальняе абодва бакі. Хаця забраць заяву не складае цяжкасці, цяжэй забыцца на крыўду і вярнуць і так не лепшае здароўе.

Дзмітрый КАЛЯДА.

■ КРЫМІНАЛ, ЗДАРЭННІ, ХРОНІКА

Злачыннасці паменшала

МЯДЗЕЛ. За 7 месяцаў у раёне зарэгістравана 182 злачынствы (летась было 238).

Традыцыйна пераважаюць крадзяжы асабістай маёмасці грамадзянаў – 97. З населеных пунктаў раёна лідзіруе па колькасці злачынстваў Мядзел – 49.

Алесь ВЫСОЦКІ.

Дохлы лось

СМАРГОНЬ. У панядзелак на гародзе каля дома №108 па вуліцы Гагарына знайшлі здохлага лася.

На месцы нас чакала напаўзгнілая туша жывёлы і смурод на ўсёй бліжэйшай акрузе. Аказваецца, смярдзела ўжо, прыкладна, з тыдзень. Жыхары бліжэйшых дамоў вырашылі, што неабходна шукаць дохлага сабаку або кошку. Але ў нядзелю на гародзе, дзе расце бульба, яны знайшлі нежывое ласяня. І пачалі тэлефанаваць, каб паведаміць пра здарэнне, ва ўсе інстанцыі (якія, па логіцы, мог зацікавіць гэты інцыдэнт): у міліцыю, ветлячэбніцу, санэпідэмстанцыю, ЖКГ, на 01, у лясгас. Званілі тады, куды толькі можна было дазваніцца ў нядзельны дзень.

Сітуацыя складалася даволі напружаная. Людзі разумелі, што проста ўзяць і выкінуць бедную жывёлу нельга. Яе можна закапаць, але ж здаровы лось наўрад ці прыйшоў бы да людзей. Жывёла магла ўяўляць сабой небяспеку: інфекцыя магла трапіць у ваду і глебу.

Урачы з санэпідстанцыі у панядзелак узялі пробы вады з калодзежаў. Вынікі паказалі, што яна небяспекі для здароўя людзей не ўяўляе.

У панядзелак, бліжэй да вечара, рабочыя ЖКГ вывезлі жывёлу з агарода, але жыхары ўсё адно апасаюцца сумных наступстваў.

Ірына БРАЛКОЎСКАЯ.

Пяць чалавек пацярпелі ў аварыі

СМАРГОНЬ. У суботу, 18 жніўня, на грунтавой дарозе каля вёскі Снігяны вадзіцель аўтамабіля Фольксваген-пасат не справіўся з кіраваннем.

У выніку аўтамабіль з'ехаў у кювет і ўрэзаўся ў прыдарожнае дрэва. Чатыры пасажыры і вадзіцель-жанчына атрымалі цялесныя пашкоджанні, ушыбы і пераломы.

Ірына БРАЛКОЎСКАЯ.

Кінатэатр «Радзіма»

Вялікая зала, жнівень

24–26 "**Сават**", ЗША, вестэрн 17-10, 21-10

"**Анёлы Чарлі**", ЗША, камедыйны баявік 15-00, 19-00

27.08 – 2.09 "**Вар'яцкае лета**", ЗША, камедыя для моладзі 15-00, 19-30

"**Невідзімка**", ЗША, фантастыка 17-10, 22-00

Для дзяцей

24 – "**Зеўс і Раксана**" (ЗША, 10 частак) 11-00

25 – "**Іван-Царэвіч і Шэры Воўк**" (Расія, 6 частак, мультпраграма) 13-00

26 – "**Марыя, Мірабэла ў Транзісторыі**" (Расія-Малдова, 8 частак) 13-00

27 – "**Палёт навігатара**" (Нарвегія-ЗША, 9 частак) 11-00

28 – "**Ягорка**" (Расія, 7 частак) 11-00

29 – "**Залаты цюлень**" (ЗША, 8 частак) 11-00

30 – "**Золатавалоска і залатая крэпасць**" (ЗША, 10 частак) 11-00

■ ІМЯНІНЫ

24 жніўня
Праваслаўныя: Аляксандра, Васіля, Максіма, Фёдара.
Каталіцкія: Барталамея, Ежы.

25 жніўня
Праваслаўныя: Аляксандра, Капітона, Памфіла.
Каталіцкія: Луізы, Людвіка.

26 жніўня
Праваслаўныя: Іпаліта, Максіма, Цихана.
Каталіцкія: Зефірыны, Марыі, Люцыі.

27 жніўня
Праваслаўныя: Аркадзя, Маркела, Міхея, Фядоса.
Каталіцкія: Монікі, Юзафа.

28 жніўня
Праваслаўныя: Прачыстая (Успенне Божай Маці).
Каталіцкія: Патрыцыі, Аляксандра, Аўгустына.

29 жніўня
Праваслаўныя: Дзяміда.
Каталіцкія: Сабіны, Яна.

30 жніўня
Праваслаўныя: Юльяны, Мірона, Паўла, Піліпа.
Каталіцкія: Маргарыты, Ружы, Банонія, Шчэснага.

■ ДНІ

27 жніўня – **95 год з дня нараджэння С. Новіка-Пяюна** (1906–1994), беларускага паэта.

28 жніўня – **65 год з дня нараджэння** (1936) **Г. Бураўкіна**, беларускага паэта, дзяржаўнага дзеяча.

■ СУСТРЭЧЫ

Перспектывы горада

МАЛАДЗЕЧНА. 16 жніўня на "Электрамодулі" адбылася сустрэча работнікаў прадпрыемства і жыхароў 6-га мікрараёна з кіраўніцтвам Беларускай чыгункі (у тым ліку, намеснікам начальніка Уладзімірам Барысюком – Віктару Рахманько ў апошні момант давялося адмовіцца ад паездкі). Былі таксама старшыня гарвыканкома М. Чурсін, міжрайпракурор Г. Вештарт, начальнік ГРАУС С. Кухарчык, дырэктар «Маладзечнагандлю» М. Вінікаў, іншыя.

Ля мікрафона У. Барысюк апавядаў пра амаль "бяспахмурнае неба" над беларускай чыгункай. З размовы вынікае, што на сёння не існуе ніякіх перашкод для здаровага развіцця рэйкавага арганізма. Работнікі чыгункі спраўна атрымліваюць штомесяц (у пераліку), у сярэднім, $124.

Маладзечанцам паабяцалі 30 жніўня падарыць адзін з н[illegible]прыгажэйшых на мінскім [illegible]рамку прыпынак "Фестыва[illegible]ьны". А вось на электрыфікацыю чыгункі да Смаргоні ў бліжэйшы час нестае рухомага электрыфікаванага саставу.

Мікалай Чурсін паабяцаў, што праз год у шостым мікраёне будзе адкрытая гімназія. Да 1 ліпеня 2002 года дабудуецца Дом культуры.

– Стотысячнаму гораду патрэбны добры спартыўны комплекс, – зазначыў старшыня гарвыканкома. – Такое задавальненне таксама хутка стане рэальнасцю (яго мяркуецца размясціць насупраць «Электрамодуля» - рэд.).

Вольга КАСЯКОВА.

■ КАМЕНТАРЫЙ «РГ»

Попыт і цэны растуць

У параўнанні з летам мінулага года прапанова на рынку арэнды жылля зменшылася, попыт жа ўзрос, што прывяло да прыкметнага павышэння ставак арэнды на любыя кватэры. Асабліва моцна падаражэлі пакоі і 1-, 2-пакаёвыя кватэры. У некаторай ступені, гэта звязана з ростам колькасці іншагародніх студэнтаў у камерцыйных ВНУ (тычыцца толькі сталіцы).

У сярэдніх гарадах рост цэнаў абумоўлены проста зніжэннем прапановы і рэзкім падаражэннем рамонту – наўрад ці захочацца здаваць аднапакаёвую кватэру за 15 долараў, каб праз паўгода рабіць рамонт, бо паклейка шпалераў і замена сантэхнікі абыдуцца даражэй.

Аказваецца, попытам на арэнду карыстаюцца не толькі кватэры. Хтосьці з вельмі "крутых" хацеў наняць катэдж у Мінску па цане да 6000 долараў у месяц. Многія жадаючыя хацелі наняць на 1–2 месяцы пад часовае жыллё дачу, аднак прапаноў не было, заказы засталіся нявыкананыя.

Апошні часам аператары рынку нерухомасці адзначаюць устойлівы попыт на 1- і 2-пакаёвыя кватэры ў дамах, што будуюцца. Яшчэ год таму сітуацыя на рынку кватэр характарызавалася нястрымным падзеннем цэнаў на фоне росту прапановы пры недастатковым попыце. Цэны зніжаліся аж да сабекошту будаўніцтва, а на другасным рынку маглі і перакрочыць гэты ўзровень.

Але ўжо з восені мінулага года стала зразумела, што далейшага падзення цэнаў не будзе, яны пачынаюць расці.

Сказалася змяншэнне льготнага крэдытавання, высокі ўзровень выдаткаў па абслугоўванні нherльготных крэдытаў на набыццё жылля і рост цэнаў у будаўніцтве, што вымусіла частку патэнцыяльных пакупнікоў адмовіцца ад набыцця новага жылля.

Аднак у выніку ўзмацнення дзеяння тэндэнцыі па зніжэнні дабрабыту насельніцтва, тэндэнцыя росту цэнаў наўрад ці захаваецца працяглы час.

Звычайна лета характарызуецца падзеннем цікавасці патэнцыяльных пакупнікоў і зніжэннем актыўнасці на рынку нерухомасці. Аднак сёння рынак захоўвае актыўнасць на высокім узроўні – прапанова ў 3–4 разы перавышае попыт на кватэры, што вядзе да ўзмацнення дыктату пакупніка.

Найбольшым попытам, як звычайна, карыстаюцца 1-пакаёвыя кватэры. У параўнанні з веснавым узроўнем, усе кватэры сталі больш даступныя – у сярэднім, цэны зменшыліся на 500 долараў. Цэны на танныя кватэры паступова павышаюцца, а на дарагія, наадварот, зніжаюцца. Розніца паміж цаной прапановы і цаной попыту скарачаецца і да лета дасягнула свайго мінімальнага значэння – 8%. Гэта сведчыць пра тое, што торг магчымы.

Міхась АЛЕКСАНДРОВІЧ.

Прадпрымальнікі і «вертыкаль» дамаўляюцца аб кампрамісе

МАЛАДЗЕЧНА. У сераду прайшла сустрэча адміністрацыі гар- і райвыканкома з індывідуальнымі прадпрымальнікамі горада.

Прычына – ліст ад ГА "Маладзечанскі прадпрымальнік" у Савет Бяспекі, Камітэт дзяржкантролю і Адміністрацыю прэзідэнта. Прадпрымальнікі лічаць, што стасункі паміж імі і "вертыкаллю" носяць непраўавы характар.

На сустрэчы прысутнічалі прадстаўнікі абласнога камітэта па прадпрымальніцтве і інвестыцыях, Дзяржкантроля.

Пасля таго, як выслухалі спрэчныя пытанні, зазначаныя ў лісце, – добраўпарадкаванне горада, рэканструкцыя калгаснага рынку і праблему пустых бутэлек – першы намеснік гарвыканкома **Яфім Ідэльчык** прызнаў, што існуюць пэўныя непаразуменні, і папрасіў прадпрымальнікаў з любымі прыватнымі пытаннямі звяртацца ў гарвыканком. Яны будуць вырашацца ў рабочым парадку. Гарвыканком і раённыя ўлады настроеныя на кампраміс.

Юрый КАРПІЦКІ.

Курсы валют НБ РБ

	16 жніўня	23 жніўня
Долар	1436,00 руб.	**1441,00** руб.
Нямецкая марка	664,76 руб.	**677,57** руб.
Літ	359,00 руб.	**360,34** руб.
Расійскі рубель	48,95 руб.	**49,10** руб.
Злоты	336,97 руб.	**337,59** руб.
ЕЎРА	1300,15 руб.	**1325,22** руб.

«Вулічныя» курсы ў Маладзечне

Долар	1460 – 1480 руб.	**1460 – 1480** руб.

Маладзечна. Цэны ў сераду на рынку

Прадукты	Цана (руб.) 15.08	22.08
Курыныя кумпячкі, 1 кг	2400	2400
Кілбаса с/вялен., 1 кг	7980	7160
Сасіскі, 1 кг	3100	3100
Селядзец, 1 кг	1720	1720
Рыс, 1 кг	530	530
Грэчка, 1 кг	410	410
Цукар, 1 кг	646	680
Алей, 1 л	890	980
Яйкі курыныя, 1 дзес.	500	620
Маянэз, 200 г	270	270
Кава "Пеле", 100 г	1600	1600
Шпроты, бляшанка 160 г	520	520
Соус там. «Мінскі», 0,5 л	420	450
Цыбуля рэпчатая, 1 кг	350	350
Капуста, 1 кг	300	250
Агуркі, 1 кг	700	650
Памідоры, 1 кг	650	580
Лімоны, 1 кг	1650	1800
Апельсіны, 1 кг	1600	1500
Кавуны, 1 кг	350	500

Сялянскія прадукты

Смятана, 1 л	1200	1000
Масла, 1 кг	2400	2600
Тварог, 1 кг	800	800
Малако, 1,5 л	350	400
Яйкі курыныя, 1 дзес.	900	900
Бульба, 1 вядро	1600	1400
Морква, 1 кг	450	400
Брусніцы, малое вядро	4000	4000
Слівы, малое вядро	2000	2000
Яблыкі, 1 кг	200	200

[illegible]лькі прадуктаў можна было купіць на сярэднюю зарплату ў 1990 годзе і колькі цяпер (на чэрвень 2001 года)

Прадукты	1990 г.	2001 г.
Хлеб аржаны (кг)	1217	285
Хлеб пшанічны (кг)	581	168
Мука пшанічная (кг)	639	239
Макаронныя вырабы (кг)	427	170
Крупы (кг)	836	115
Бульба (кг)	1786	700
Капуста (кг)	1410	174
Морква (кг)	1117	130
Цыбуля (кг)	671	167
Яблыкі (кг)	446	104
Ялавічына (кг)	130	44
Свініна (кг)	125	37
Птушка (кг)	165	48
Кілбасныя вырабы (кг)	133	29
Рыба свежая (кг)	313	50
Яйкі (дзес.)	26,8	14,4
Малако (л)	1117	406
Тварог (кг)	298	88
Смятана (кг)	223	80
Сыр цвёрды (кг)	100	35
Масла (кг)	78	48
Алей (л)	153	88
Тлушч (кг)	150	76
Цукар (кг)	343	192
Чай (кг)	140	15

Сёння на сярэднюю зарплату можна купіць прадуктаў у 1,5–2 раза менш, чым тады на сярэднюю пенсію.

«Беларускі час».

Колькі каштуе падрыхтавацца да школы?

МАЛАДЗЕЧНА. Каб адказаць на гэтае пытанне, карэспандэнты "РГ" прайшліся па найбольш буйных гандлёвых пунктах горада, якія спецыялізуюцца на школьных таварах.

Што? Дзе? Колькі?

У сераду, 15 жніўня

Найменне тавараў	ГД «Няміга-Маладзечна»	ГЦ «Елена»	Калгасны рынак	«Дзіцячы свет»	ГД «Вега»	Бел. Макс	Рэчавы рынак	Кошт (мінімальны-максімальны), тыс. руб.
Вокладкі для сшыткаў ці кніг	+	–	–	+	+	+	–	Сшыткі 0,014–0,02; Кнігі 0,222–0,380
Спартыўны абутак	+	+	+	+	+	–	+	4,0–40,0
Дзённік	+	–	+	–	+	+	–	0,438–0,772
Блок (альбом) для чарчэння (маляв.)	+	+	+	+	+	+	–	0,25–5,2
Кашуля	+	–	+	+	+	–	+	3,6–16,0
Касцюм	+	–	+	–	+	–	+	20,0–76,0
Касцюм спартыўны	+	–	+	+	+	–	+	9,9–50,0
Набор для чарчэння	+	+	+	+	+	+	–	2,3–17,0
Пенал	+	+	+	+	+	+	+	0,4–10
Ранец	+	–	+	+	+	+	+	5,5–20
Пластылін	+	+	–	–	+	+	–	0,415–0,9
Сшытак (12 аркушаў, 48, 96)	+	–	+	+	+	+	+	0,063–0,07 – 12 аркушаў; 0,3–0,4 – 48 аркушаў; 0,55–0,6 – 96 аркушаў
Туфлі	+	+	+	+	+	–	+	4,5–54,6
Фарбы	+	+	–	+	+	+	–	0,260–4,2
Штаны	+	–	+	+	+	–	+	14–16,0

Каб сабраць чалавека "з адным алоўкам, ручкай і сшыткам", атрымалася лічба 57 тысяч рублёў. Калі скласці максімальныя лічбы, будзе 312 тысяч. Хаця ў нашым спісе ўлічана не ўсё, што патрэбна школьніку.

Вольга КАСЯКОВА, Юрый КАРПІЦКІ.

■ РЫНАК ПРАЦЫ

Вакансій стала менш

СМАРГОНЬ. На прадпрыемствах і арганізацыях раёна, апрача малых прадпрыемстваў недзяржаўнай формы ўласнасці, занята цяпер 19124 работнікі.

Гэта 98,3% да мінулага года. За паўгода ў службу занятасці звярнуліся 1980 чалавек. З іх 1513 знайшлі работу. Колькасць вакансій паменшылася на 15% і складае 210 рабочых месцаў.

Дапамогу па беспрацоўі атрымліваюць 646 чалавек. Сярэдні памер – 7636 рублёў. Сярэдняя зарплата ў раёне за чэрвень-ліпень склала 77377 рублёў.

Павел МАКЛЮК.

Запазычанасць у бюджэт

МАЛАДЗЕЧНА. Прадпрыемствы горада на 1 жніўня недаплацілі падаткаў у бюджэт 428 мільёнаў рублёў.

Самыя буйныя неплацельшчыкі – ВУП "Камунальнік", "Электрамодуль", завод жалезабетонных вырабаў, "Маладзечналес" і фабрыка музычных інструментаў.

Прычым, большасць з іх, па ацэнцы загадчыка фінансавага аддзела Паліны Вашкевіч, не могуць самастойна расплаціцца з даўгамі.

Юрый КАРПІЦКІ.

Дом культуры хутка зашкляць

МАЛАДЗЕЧНА. У верасні на Доме культуры ўстановяць вокны.

Падрадчык праводзіць тэндэр на закупку вокнаў. На зашкленне Дома культуры пойдзе 120 мільёнаў рублёў.

Як сказаў прараб **Іван Русак**, на Доме культуры цяпер працуюць 160 чалавек (раней было 30–40). Дапамаглі павялічыць колькасць рабочых 500 мільёнаў рублёў, што паступілі з рэзервовага фонду. Але іх асвояць ўжо ў верасні. Што далей – невядома.

У жніўні зрабілі "клубную" частку даху. Цяпер працуюць над "глядацкай" часткай.

Да 1 верасня да ДК правядуць водаправод і цеплатрасу. У наступным месяцы добраўпарадкуюць тэрыторыю з боку Вялікага Гасцінца.

Акрамя ўсяго, будаўнікі праводзяць унутраныя работы: сантэхнічныя, электрамантажныя і аддзелачныя, узмацняюць канструкцыі.

Да Новага года запланавана здаць "клубную" частку Дома культуры.

Юрый КАРПІЦКІ.

■ «КРУГЛЫ СТОЛ» У РЭДАКЦЫІ «РЭГІЯНАЛЬНАЙ ГАЗЕТЫ»

Наш выбар — наш лёс,

Шырокая грамадзянская кааліцыя аб'яднала ў сваіх шэрагах дзесяткі прагрэсіўных палітычных партый і грамадскіх рухаў, многія тысячы адважных людзей, якія думаюць і хварэюць за лёс нашай Радзімы. Яны прапануюць нам сёння выйсце з міжнароднай ізаляцыі, з таго глыбокага эканамічнага і палітычнага крызісу, у які завялі Беларусь тыя, хто па волі выпадку аказаўся ля ўлады ў лёсавызначальным для ўсіх нас 1994 годзе. Хто ў трагічным лістападзе 1996 года ператварыў краіну, якая толькі ступіла на шлях дэмакратычных пераўтварэнняў, у апошні ў Еўропе запаведнік таталітарызму.

Засталося зусім няшмат часу да таго сапраўды гістарычнага дня, калі мы зможам зрабіць свой выбар: альбо мы па-ранейшым будзем гібець, і на нас будуць працягваць глядзець як на хворае грамадства, альбо мы скажам, нарэшце, сваё рашучае "Не!" і разам з усімі нармальнымі краінамі Еўропы пачнем будаваць сваю дэмакратычную Айчыну.

Мы ведаем, што прагрэсіўныя сілы, якія аб'ядналіся, ужо змаглі дамовіцца і вылучыць са сваіх шэрагаў адзінага кандыдата на вышэйшы дзяржаўны пост краіны. Менавіта ён будзе супрацьстаяць чалавеку, які за 7 доўгіх год не выканаў ніводнага з тых сваіх абяцанняў, якімі шчодра адорваў даверлівых беларусаў у 1994 годзе. Гады яго праўлення былі суцэльным абяцаннем "светлага будучага", якое нам прарочылі і да яго ягоныя камуністычныя папярэднікі на працягу сямідзесяці год. Ці не час нам самім вызначыць свой лёс і ўсім разам пачаць будаваць сваё будучае? Ці не час і нам, "простым людзям", аб'ядноцца і рашыць, нарэшце, простае пытанне: ці хочам мы жыць, як людзі?

Беларускае грамадства намаганнямі дзяржаўных ідэолагаў і прапагандыстаў расколатае. Яно знаходзіцца на галодным інфармацыйным пайку і пазбаўленае магчымасці атрымаць аб'ектыўную дакладную інфармацыю пра тое, што ж у сапраўднасці адбываецца ў краіне. Раздзяляй і пануй! – гэтым прынцыпам тыранаў усіх часоў і народаў кіруюцца сёння і тыя, хто стаіць ля дзяржаўнага руля ў Беларусі. Ім трэба любымі сродкамі захаваць сваю ўладу і прывілеі. Ім няма справы да патрэбаў мільёнаў паўжабрацкіх грамадзянаў краіны. Ці павінныя мы дапамагаць ім у гэтым самазахаванні? Паразважаем разам і дастойна адкажам 9 верасня.

У рэдакцыю "Рэгіянальнай газеты" мы запрасілі некалькі жыхароў Маладзечна. Гэта людзі, якія не знаходзяцца ні ў якіх партыях. Яны з тых, каго большасць. Мы вырашылі пагаварыць з імі адкрыта, шчыра. А тэму гэтай гутаркі вызначылі такія асноўныя пытанні:

1. Ці вядома вам, што прагрэсіўныя сілы вылучылі адзінага кандыдата на пасаду прэзідэнта, і як вы да гэтага ставіцеся?

2. Ці лічыце вы, што нашае жыццё палепшылася за апошнія 7 год або ніякіх змяненняў да лепшага не назіралася?

3. Калі ля ўлады застанецца ранейшы прэзідэнт, ці ёсць у вас якія-небудзь надзеі на паляпшэнне жыцця?

4. Ці будуць будучыя выбары сумленныя і адкрытыя?

5. Ці задавальняе вас узровень, накірунак і якасць інфармацыі, якую сёння атрымлівае грамадства з дзяржаўных і незалежных СМІ?

6. Як вы ставіцеся да дзейнасці міжнародных і ўнутраных назіральнікаў за выбарамі?

Вядома, шматгадзінная гутарка выйшла за рамкі пытанняў, і нам не так лёгка было вызначыць галоўнае ў адказах. Але, як і належыць недзяржаўным журналістам, мы захавалі галоўнае – іх дакладнасць. Прапануючы сёння пераказ гэтай гутаркі, мы хочам спадзявацца, што нашыя чытачы разам са сваімі землякамі падумаюць пра тое, як нам жыць далей.

Аляксандр Зленка, настаўнік, 49 год.

Свае праблемы мы мусім вырашаць самі

1. Вядома, зразумела. Але справа ў тым, што вядома дастаткова мала. Усё, што мы ведаем, мы проста шукаем. А асноўная маса, я сумняваюся, што нешта іх цікавіць у гэтых пытаннях, таму яны атрымліваюць тое, што лёгка да іх прыходзіць.

2. Калі мякка сказаць, то жыццё апошнія гады стаіць на адным узроўні. Чаму я так разважаю? Таму што, усё ж, і пры Савецкім Саюзе мінімум культуры і асветніцтва быў. Проста ў нас ужо закваска такая, што мы выконваем сумленна сваю работу, хаця нам за яе ні капейкі.

3. Калі ля ўлады застанецца цяперашні прэзідэнт? Гэта вялізнейшае пытанне. Ні з Захаду, ні з Усходу ў нас інвестыцыі не будуць, напэўна, паступаць. І ўвогуле, патрэбная свежасць, новы чалавек. Гэты зарэкамендаваў сябе пэўным чынам, таму я сумняваюся, што нейкія будуць паляпшэнні.

4. Давайце падыдзем, як да аднаго чалавека – як да нас дзяржава ставіцца? Яно нас крыху так... Таму ёсць недавер у дачыненні да выбараў. Асноўная маса людзей не верыць уладам. На самым маленькім узроўні, у сябе на рабоце адчуваем шмат што.

5. Інфармацыя ідзе цудоўная. Толькі не ад дзяржаўных СМІ. У нас у кожнага ёсць сем'і, ёсць дзеці, вось на іх мы, як на лакмусавай паперцы, усё бачым. Можна інфармацыю атрымаць яшчэ з аднае крыніцы, гэта называецца БТ. Разумееце, якую. У асноўным інфармацыю мы атрымліваем, толькі калі яе шукаем. Нешта атрымліваем праз Расію. Калі нешта здарылася, то адразу ўключаем НТВ ці "Свабоду", ці яшчэ што. Бо нашыя, па-першае, спачатку каля ды побач будуць гаварыць усё, а што да чаго, так і не зразумееш. Я б сказаў, што масавай інфармацыі мы не атрымліваем. Мы, хутчэй, атрымліваем ідэалогію.

6. Гэта добра, калі нам дапамагаюць, але ўсё ж мы мусім вырашаць пытанні большай часткай самі. А пакуль жа тут менавіта ўхіл на міжнародную дапамогу. Цудоўна, але яны на два дні, на тыдзень, на месяц, і не больш за тое. Нам тут жыць, нам гэта будаваць, нашы дзеці, унукі будуць жыць. Я не супраць міжнародных назіральнікаў, я разумею, што жывем мы ў міжнародным грамадстве, але і мы павінныя таксама больш актыўна працаваць у гэтым напрамку.

Алег Бяганскі, 32 гады, працуе на заводзе, займаецца грамадскай дзейнасцю.

«Домашаўская» загартоўка

1. Да кандыдатуры Ганчарыка стаўлюся станоўча, бо лічу, што гэта найбольш інтэграцыйная фігура ад апазіцыі. Што тычыцца магчымага прэм'ер-міністра Домаша, то заўважу, што ён у сваю бытнасць старшынёй гарвыканкома Ліды вырашыў там вельмі актуальную экалагічную праблему. Менавіта Гродзеншчына лідзіруе ў экалагічных тэхналогіях. Акрамя таго, менавіта ў Гродзенскай вобласці – гэта даволі рэдкі выпадак у Беларусі – адбыліся грамадскія абмеркаванні па праблеме будаўніцтва дамбаў на Нёмане. Напэўна, гэта яшчэ старая, "домашаўская" загартоўка.

2. Нашае жыццё за апошнія сем год можна раздзяліць на два этапы – да 1996-га і пасля. Мяркую па сваёй зарплаце – я ўвесь гэты час працую на заводзе. Да 1996 года пакупная здольнасць павялічвалася, была нейкая перспектыва. Пасля 1996-га года на ўсім гэтым пастаўленая вялікая кропка.

3. Калі ля ўлады застанецца А. Лукашэнка, надзей на лепшае практычна няма. Няма перспектыў – я размаўляю з моладдзю. Увогуле, шмат моладзі, некалькі маіх знаёмых у гадах так і сказалі: «Мы тут жывем да 9 верасня, а потым, калі ён застанецца, мы проста з'едзем адсюль на заробкі ў іншыя краіны». Які настрой можа быць у рабочых? За 6-7 год не куплена, не набыта практычна ніводнага станка, ўсё старое «дабіваецца». Калі Шлындзікаў быў прэзідэнтам нашага канцэрна, мы яшчэ экспартавалі сваю прадукцыю ў Заходнюю Еўропу, Лацінскую Амерыку, Афрыку, Азію, а цяпер усё перакрыта. На Расію, і то з вялікім скрыгатам, па бартэры. Вялікая праблема яшчэ, калі застанецца цяперашні прэзідэнт, і надалей будуць співацца людзі. Пачалі піць тыя, хто раней і не датыкаўся да чаркі. Калі застанецца прэзідэнт, то не застанеццца анічога ў Белавежскай пушчы і іншых запаведніках, дзе поўным ходам ідзе вырубка лесу.

4. Вось і эколагаў ніводнага чалавека не ўключылі ў выбарчую ўчастковую камісію. Наўрад ці выбары будуць адкрытыя.

5. Узровень інфармацыі ў незалежных сродках масавай інфармацыі мяне задавальняе. Адзінае, каб тыражы паболей. Што тычыцца дзяржаўных, то пра што можна гаварыць, калі каля трох тыдняў да выбараў засталося, а людзі не ведаюць усіх кандыдатаў у прэзідэнты. Аднаго толькі.

6. Асноўны цяжар работы, натуральна, мусіць быць на ўнутраных назіральніках. Але і міжнародныя, зразумела, павінныя быць і зрабіць нейкія высновы. Калі ж Лукашэнка гаворыць пра 14000 «баевікоў", што прыедуць на выбары, значыць, я таксама баявік.

Эдвард Баланчук, старшыня Маладзечанскага аддзялення беларускага Хельсінкскага камітэта па правах чалавека.

Хацеў бы ўсіх расчараваць

1. Я з Ганчарыкам меў сустрэчу і размову па Маладзечне. Асабіста я лічу вылучэнне Ганчарыка правільным, бо ў адзінстве – сіла. Але на маю думку, спадар Ганчарык ужо ў гадах – яму 61. А з іншага боку, бывае малады і надта гарачы, і не азіраецца назад – што ён робіць.

2. Я не лічу, што нашае жыццё стала лепшае за гэтыя апошнія сем гадоў кіраўніцтва дзеючага "правіцеля". Заработкі людзей невялікія, і мы па сваёй прыёмнай гэта бачым. Прыходзяць па юрыдычную кансультацыю ці парушаюцца іх правы – прыкладам, гэта і завод "Спадарожнік", там дзе было масавае скарачэнне. Ёсць іншыя прадпрыемствы ў горадзе, дзе людзей прымушаюць працаваць і па суботах, толькі адзін дзень – нядзеля – выхадны. На станказаводзе людзей без загаду вымушаюць выходзіць на работу, працаваць і ў суботу, і ў нядзелю. Плацяць, як за звычайны дзень. Справа яшчэ і ў тым, што людзі баяцца даваць інфармацыю. Не толькі што жыццё стала горшае, але яно стала цяжкае, і людзі палохаюцца, іх апаноўвае страх, яны не хочуць нічога гаварыць. Маўляў, мая хата з краю, нічога не знаю.

3. Як праваабаронца, лічу апошнія два гады, якія наш "правіцель" дадаў сабе пасля рэферэндуму, цалкам нелігітымнымі. Я быў назіральнікам на рэферэндуме. Я бачыў, як рабіўся гэты падлік галасоў. Там зрабілі ўсё за гадзіну і вывелі тыя патрэбныя ўладзе лічбы.

Сённяшні кіраўнік дзяржавы выпускае дэкрэты, распараджэнні, указы і з гэтага жывуць усе астатнія нашыя грамадзяне. Калі ён застанецца, няма спадзяванняў, што дэкрэты і ўказы не будуць мець дамінуючую ролю ў нашай краіне на наступныя 5 гадоў. Дэкрэтны час будзе зноўку.

4. Што тычыцца таго, ці будуць выбары дэмакратычныя і сумленна-празрыстыя, то, **на вялікі жаль, я хацеў бы расчараваць усіх прысутных. На жаль,** улада, я маю на ўвазе гарадскія і раённыя саветы, выканкомы, не ўключаюць ў склад камісій прадстаўнікоў палітычных партый, грамадскіх арганізацый. Прыкладам, мы сумесна з палітычнымі партыямі і іншымі грамадскімі арганізацыямі "перакрылі" ўсе 34 участкі Маладзечна – падалі дакументы, згодна з законам, у гарвыканком, райвыканком і ў Саветы дэпутатаў, каб нашых людзей уключылі ў склад камісій. З 34 чалавек уключылі толькі чатырох – з аб'яднанай грамадзянскай партыі. Не ўключылі ў склад тэрытарыяльных камісій былога кандыдата ў Палату прадстаўнікоў юрыста **Зубрыцкага**, выкладчыка правазнаўства з каледжа **Емяльяненку**. Мы вылучалі **Сіроту**, які быў у 1994 годзе старшынёй камісіі па выбарах прэзідэнта, шмат якіх вядомых людзей, і ніводнага чалавека ад нас не ўключылі ў склад тэрытарыяльнай камісіі. Хаця ў законе адзначна напісана, што ўчастковая і тэрытарыяльная камісіі фарміруюцца з прадстаўнікоў палітычных партый, грамадскіх арганізацый, працоўных калектываў і шляхам збору подпісаў. Тыя ж людзі, што ўвайшлі ў склад тэрытарыяльнай камісіі і ўчастковых, у раённы і гарадскі Саветы дэпутатаў заявы не прынеслі (толькі ў выканкомы). Як яны маглі фарміраваць склад камісіі, калі там не было заяў? Атрымліваецца, што яны гэта сумесна робяць? Вось адсюль і вынікае, што выбары будуць несумленныя, непразрыстыя і недэмакратычныя. Мы падавалі скаргі і ў суды. На гэтым тыдні адтуль адказалі, што гэтыя справы непадведамасныя суду. Вынікае, у нас суды не могуць займацца парушэннямі з боку дзеючай улады. Спадзяюся, мы назіральнікаў выставім на кожны выбарчы ўчастак. Будуць яны лічыць, колькі людзей прыйшло. Апошнім часам наша тэлебачанне ў агрэсіўнай форме выказваецца супраць паралельнага падліку. Але справа ў тым, што мы не збіраемся выходзіць на вуліцу і апытваць, хто за каго галасаваў. Нашыя назіральнікі размяшчаюцца так, каб была відаць скрынка для галасавання: прыйшоў чалавек, якому мусяць выдаць адзін бюлетэнь для галасавання, паставілі кропачку. Потым падлічваем, колькі прыйшло па нашых назіраннях і колькі налічыла ўчастковая камісія.

Я вельмі станоўча стаўлюся да таго, калі чалавек прыходзіць і гаворыць: "Я [illegible] назіраць." Цяпер, праўда, калі ты хочаш назіраць, ты павінен быць сябрам нейкай арганізацыі. І цяпер мы вымушаныя людзей прымаць у свае сябры, а потым ужо накіроўваць на гэты ўчастак па назіранні.

5. Інфармацыю, што атрымліваем з Беларускага тэлебачання, назаву жахлівым відовішчам. Гэта проста жудасна, калі паказваюць твар чалавека, выступае нейкі палітык, а за яго Зімоўскі ці Казіятка расказваюць нешта. На расійскім тэлебачанні кожнаму палітыку даюць выказацца. Што ён лічыць наконт таго альбо іншага. У нас жа ўсё наадварот – паказваюць чалавека і абліваюць яго брудам. На мой погляд, як праваабаронцы, гэта вельмі і вельмі дрэнна.

Калі б незалежная прэса нешта не тое пісала, то – пры сённяшніх умовах – зачыніць любую недзяржаўную газету вельмі проста. Таму лічу, што яны за сваю інфармацыю адказваюць.

6. Міжнародныя назіральнікі, лічу, павінныя прыехаць сюды да нас, паглядзець і запытацца, у прыватнасці, у нашых наглядальнікаў, як апытваць, як працаваць, як збіраць інфармацыю, як што. Толькі сумесная праца можа нешта зрабіць.

А тое, што яны прыйдуць на выбарчы ўчастак там, на пятнаццаць хвілін ці на дзесяць? Ну, паглядзелі: кветкі, музыка грае, буфет, гарэлку прадаюць – усё як быццам бы выдатна. Але фальсіфікацыю можна зрабіць за пяць хвілін. Выйшаў, кінуў, а там – дапішы, распішыся і ўсё. І датэрміновае галасаванне. Зразумела, чаму яны не ўключылі нашых людзей – калі наш чалавек увойдзе ў склад камісіі, ён возьме кожны бюлетэнь і паставіць свой подпіс. І тады калі ласка – прыходзьце хоць за два тыдні на датэрміновае галасаванне. На гэтым бюлетэні няма подпісу назіральніка? Ён адразу піша заяву ў пракуратуру. Вось яны і пабаяліся. Рэжым баіцца, што выбары прыйдзецца фальсіфікаваць, а назіральнікі гэта ўсё заўважаць.

будучыня нашых дзяцей

Яшчэ адным госцем рэдакцыі быў мінскі журналіст Юрый Тапарашаў. Ён з'яўляецца экспертам Цэнтра прававой абароны СМІ пры Беларускай Асацыяцыі журналістаў, і яму дакладна вядома, у якіх умовах даводзіцца працаваць беларускім незалежным журналістам.

Няможна падтрымліваць цяперашнюю ўладу

Пошук праўды заўсёды і усюль быў цяжкай і небяспечнай справай. Дзесяткі і сотні журналістаў ва ўсім свеце пераследуюцца за сваю дзейнасць у імя грамадскіх інтарэсаў. Яны, як салдаты на вайне, гінуць, сядзяць у турмах, пакідаюць свае краіны, ратуючыся ад выкрытых імі ўладароў.

На жаль, гэты лёс не бышоў і беларускіх незалежных журналістаў. Многія з іх паспыталі на сабе ганенні і пераследаванні ўладаў, выклікі і запалохванне ў "кампетэнтных органах", адлучэнне ад прафесіі. Цяперашняя ўлада робіць усё для таго, каб незалежныя газеты дэмакратычнага напрамку замоўклі. Рэдакцыі прыцягваюць па надуманых прычынах да суда, абкладаюць непасільнымі штрафамі, спаганяюць вялізныя падаткі і плацяжы. А вось цяпер, на парозе выбараў, проста грамяць і арыштоўваюць аргтэхніку.

Ужо больш за год мы не ведаем пра лёс нашага калегі **Дзмітрыя Завадскага**.

Ці можам мы ў такіх умовах падтрымліваць ранейшую ўладу? Адказ адназначны: не, не і не!

Мы, дэмакратычныя журналісты, не хаваем, што за карэнныя перамены ў жыцці краіны. Яны могуць пачацца толькі з прыходам новых людзей ва ўладу.

Мы безумоўна за дэмакратычныя пераўтварэнні, якія дазволяць свабодна гаварыць — без страху і апаскі.

Нам надакучыла бясконцая барацьба за нашыя правы. Чаму мы павінныя адстойваць тое, што нам ужо гарантаванае Канстытуцыяй і іншымі законамі? Гэта справа дзяржавы — абараняць нашыя правы. А замест гэтага мы вось ужо 7 год пераконваем гэтую дзяржаву і яе чыноўнікаў, што трэба жыць па Законе. Чаму Галоўны гарант Канстытуцыі не закліча сваіх чыноўнікаў да строгага адказу за беззаконне, якое яны чыняць? Адказ просты: таму, што яны яму служаць і выконваюць яго ўказанні.

Як журналіст, я вельмі пакрыўджаны на ранейшага прэзідэнта, які абяцаў мне ў 1994 годзе свабоду творчасці і абарону ад чыноўнікаў. Таму другі раз галасаваць за яго не буду.

Як грамадзянін гэтай краіны, я ўпэўнены ў тым, што працяг таго шляху, па якім мы ішлі гэтыя 7 год, — гэта дарога ў Нікуды, у гістарычны тупік. У народа, які вядуць такія гора-кіраўнікі, няма шанцаў палепшыць сваё жыццё, вырвацца з міжнароднай ізаляцыі, захаваць сваю незалежнасць і самабытную культуру. Я буду галасаваць за новых людзей. Сёння гэтая задача для мяне значна прасцейшая: ёсць адзіны кандыдат ад прагрэсіўных сіл краіны. З ім я і звязваю свае надзеі.

Ніна Лагода, Вілейка, дамашняя гаспадыня і беспрацоўная. Хаця, у прынцыпе, гэта адно і тое ж. 44 гады.

У 1994 годзе галасавалі супраць Кебіча

1. Я да адзінага кандыдата стаўлюся станоўча. Таму што існаванне двух кандыдатаў гэта ўжо дае нейкую надзею на тое, што, магчыма, іншы прэзідэнт будзе. І выбары ў 1994 годзе — галасавалі ж не за Лукашэнку, галасавалі — асабліва ў першым туры — супраць **Пазняка**. Хаця мне Ганчарык не вельмі імпануе, але ж лепей нешта, чым нічога. У мяне была размова з Казлоўскім, Домашам і, так, выпадкова, з Ганчарыкам. З усіх іх мне самым прафесійным падаўся Казлоўскі. Вось ён прафесійна гаварыў пра ўсё, і прычым аб раздзяленні ўлады. У яго пытанне гэтае было амаль на першым месцы.

2. За апошнія сем год жыццё пагоршылася, і вельмі нашмат. І маральна, і матэрыяльна. Пакаленне, што да трыццаці, вельмі пацярпела маральна. Людзі не бачаць нічога ўперадзе, заціснутыя безвыходнасцю. Лепш стала, напэўна, таму пакаленню, якое прывыкла да "стабільнасці", гарантаванага мізэрнага кавалка — старэйшым. Ім патрэбны нейкі спакой, для іх няма раздзялення ў грамадстве. Хаця катаклізмы пэўныя адбываюцца, для іх гэта маральна цяжка прымаць. Так, прыкладам, як раздзяленне Саюза.

І яшчэ. Вось я заўважыла, асабліва гэта ў правінцыі адчуваецца, народ знаходзіцца ці ў летаргічным, чыста маральна, ці ў п'яным сне. Калі мець вялікую колькасць грамадскіх арганізацый, людзі будуць неяк адыходзіць ад "сну". Усё ўпіраецца на адсутнасць інфармацыі — вельмі вялікі прабел на гэты момант. Людзі практычна нічога не ведаюць.

У мяне ў пад'ездзе п'е жанчына. Я ўяе пытаюся: "Чаму ты п'еш?", яна кажа: "Я ад раніцы выпіла — цэлы дзень свабодная, у мяне няма ніякіх праблемаў." Вось у чым праблема.

3. Калі ля ўлады застанецца ранейшы прэзідэнт, то я не веру ў паляпшэнне. Каб ён акружыў сябе прафесіяналамі, магчыма, былі б нейкія змены. У нас уся бяда — няма прафесіяналізму. Кіраўніцтва ручное, парламент ручны. Ну, пра што тут казаць? Справа не ў адным чалавеку, а ў тых, хто яго акружае, хто яго каманда. Прыкладам, аб'яднанай апазіцыі ўжо сёння трэба думаць пра каманду, якая будзе заўтра. А. Лукашэнка — вы паглядзіце — увесь час вядзе селекцыю.

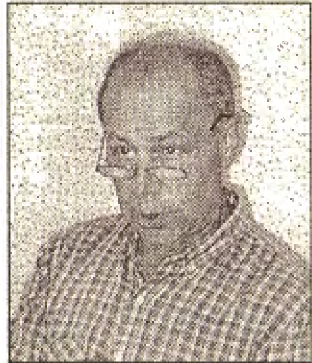
4. Калі меркаваць па перадвыбарнай кампаніі, выбары несумленныя будуць. Таму што А. Лукашэнку, мы разумеем, карціць яшчэ пакіраваць краінай і трэба пацвердзіць сваю легітымнасць перад знешнім светам. І ён будзе любымі шляхамі гэта рабіць. Чыста тэхнічныя сродкі пойдуць у ход. Для некаторых назіральнікаў яны будуць чыстыя, як бы сумленныя. Калі прыйшоў, паглядзеў — усё, здаецца, робіцца сумленна.

5. Дзяржаўныя выданні я чытаю. Яны недзе на ўзроўні "жоўтай прэсы", шчыра кажучы. Як "бэтэшная" перадача **Азаронка**. Разумееце, нават мой сын, яму 13 год, і тое, яго гэта не тое, што абурае, але нейкую выклікае абсурднасць. Недзяржаўныя — не ўсе, але мяне задавальняюць. Інфармацыя сумленная, праўдзівая і аб'ектыўная. Праўда, асабіста мне не зусім падабаецца, што выкладаецца толькі інфармацыя, але няма ніякага аналізу. Хаця рабіць аналіз недзяржаўнай прэсе, я лічу, на сёння вельмі небяспечна, бо можна трапіць у апалу. Але аналізаваць трэба.

У любой прагрэсіўнай дзяржаве аб прагрэсіўнасці і дэмакратычнасці гаворыць наяўнасць грамадскіх арганізацый. Яны ў нас у Беларусі ёсць, але ніякія дзяржаўныя СМІ пра іх не гавораць. Мне хацелася б, каб па магчымасці, усе недзяржаўныя выданні пра гэта пісалі. Ёсць жаночыя рухі, ёсць. Я вось асабіста не ведала, выпадкова трапіла на семінар у Вілейцы, аказалася, што ёсць жаночы рух "БЖА" — "Беларускі жаночы альянс".

6. Я нармальна стаўлюся да дзейнасці міжнародных і ўнутраных назіральнікаў за выбарамі. Хаця замежныя не ведаюць усіх нюансаў. Хутчэй за ўсё, трэба было, каб яны прыехалі ад пачатку перадвыбарнай кампаніі. Доўгатэрміновае назіранне АБСЕ заўсёды пачынае праводзіць за 6 тыдняў да пачатку выбарнай кампаніі. А наша ўлада зрабіла ўсё, каб гэты тэрмін як мага болей сціснуць, і асноўныя мерапрыемствы былі праведзеныя ў адсутнасць міжнародных назіральнікаў. Гэта значыць, сфарміраваныя камісіі, прайшоў сбор подпісаў, зацвярджэнне людзей, разгляд тых подпісаў — асноўныя мерапрыемствы. Улада прапануе: "Вось, няхай прыедуць у дзень выбараў, паглядзяць, як у нас усё цудоўна і добра выбары ідуць." Але, згодна з многімі міжнароднымі дакументамі, дзень выбараў не з'яўляецца паказальнікам дэмакратычнасці, легітымнасці і празрыстасці выбараў. Самае галоўнае — гэта папярэдняе, доўгатэрміновае назіранне.

Не маюць рацыі тыя, хто кажа, што вось на парламенцкіх выбарах міжнародныя назіральнікі нічога не ўбачылі. Яны ўсё ўбачылі, як вы ведаеце. Нават тая тэхнічная была місія АБСЕ, якая праводзіла такую дзейнасць па парламенцкіх выбарах.

Віктар Уласенка. 63 гады, пенсіянер, дэпутат Вярхоўнага Савета XII склікання: "Пенсіянер я працоўны — гэта заўвага да таго, што ў Вярхоўнага Савета былі некалькі іншыя законныя пенсіі ў бытнасць Чыгіра прэм'ерам. Вусным распараджэннем выплату гэтай пенсіі забаранілі, і я атрымліваю сваю заводскую пенсію і па сённяшні дзень".

У грамадстве пануе агрэсія

1. Мне асабіста адзіны кандыдат не надта сімпатычны. Я з ім знаёмы. Я наогул падазрона стаўлюся да людзей нізкага росту на высокіх абцасах. Ён вельмі разумны, вельмі жорсткі, але і вельмі вялікі, па-мойму, аматар улады. У свой час я ўдзельнічаў у многіх спрэчках з ім, калі рыхтаваўся закон аб прафсаюзах. У той час правы прафсаюзам яны патрабавалі болей, чым некалі мелі, прыкладам, абкомы партыі. Я беспартыйны быў, таму ў мяне такое стаўленне. Баюся, прага ўлады — гэта не зусім тое, што выгадна для мяне як жыхара рэспублікі — і абывацеля, і грамадзяніна.

2. Жыццё за апошнія сем год, магчыма, стабілізавалася ў нейкай меры. Хаця я не магу сказаць, што яно палепшылася. Рост пенсіі закрываецца ростам цэнаў, якія яшчэ і апярэджваюць даходы. Мне замінае ў многім жыць нашая бюракратыя. Вось я, напрыклад, не магу атрымліваць поўную сваю пенсію, у мяне каэфіцыент 2,64, калі я буду працаваць. Хаця я зарабіў гэтую пенсію шмат-шмат год таму. У мяне растуць унукі, і мяне непакоіць, як яны будуць вучыцца, таму што вучыцца нават бясплатна стала вельмі складана. Як яны будуць далей жыць?

3. Калі ля ўлады застанецца ранейшы прэзідэнт, не ўпэўнены, што будзе паляпшэнне жыцця. Я бачу масу памылак у прэзідэнта, нават, можа быць, і болей. І я калісьці не быў яго прыхільнікам, але, магчыма, у той сітуацыі, з тых прэтэндэнтаў гэта не самы горшы выбар. Ва ўсялякім выпадку, наколькі я яго ведаю, ён таксама любіць уладу, таму ён наўрад ці сам адмовіцца ад гэтай улады. Яго тэмперамент і выхаванне робяць вельмі шмат шкоднага і для рэспублікі і для жыхароў. І наогул, у мяне такое, магчыма, не зусім правільнае меркаванне, што ля ўлады самыя страшныя людзі. Гэта, як казаў Шушкевіч, "навукоўцы", для іх галоўнае — эксперымент. А станоўчы вынік эксперыменту ці адмоўны, не мае значэння — гэта ж усё адно вынік. І людзі, якія знізу, сталі на высокую прыступку. Яны не адчуваюць цаны словам ці дзеянням. Вось калі на маім узроўні, рабочага, я магу дараваць, а кагосьці кудысьці адправіць, то ўжо на ўзроўні дырэктара завода, хоць гэта і распаўсюджана, так рабіць нельга. На ўзроўні прэзідэнта гэта ні ў якім разе недапушчальна, таму кожнае слова павінна адчуваць сваю вялікую цану. Вось прэзідэнт гэтай цаны свайму слову часта не адчувае, таму я не спадзяюся на вялікія паляпшэнні ў жыцці.

4. Пытанне пра сумленнасць і адкрытасць выбараў, з майго пункту гледжання, не зусім карэктнае. Я пра сябе кажу, прабачце. Калі я падазраю, што вы будзеце махлярнічаць, то, значыць, я дапускаю для сябе магчымасць махлярнічаць самому. Дам такі, непрамы, адказ.

5. Узровень і накіраванне інфармацыі не толькі мяне, усіх маіх знаёмых ніяк не задавальняе. Мяне, напрыклад, абурае агрэсіўнасць інфармацыі і дзяржаўных выданняў, і недзяржаўных. Я мог бы прывесці масу прыкладаў, калі гэтая агрэсіўнасць даходзіць да непрыстойнасці. У прыватнасці, і выразы прэзідэнта па тэлевізары пра Машэраву і, між іншым, дастаткова дэмакратычнай газеты «День», пра вылучэнне той жа Машэравай у кандыдаты. Там, прабачце за выраз, яна адбівае чачотку на труне бацькі. Можа, я проста стары, не разумею сённяшніх выразаў, але не задавальняе мяне гэта ні ў якім разе.

6. Міжнародныя і ўнутраныя назіральнікі за выбарамі патрэбныя, але з вялікай «папраўкай». Асабіста ў мяне былі сустрэчы з міжнароднымі назіральнікамі на выбарах у Таджыкістане. Калі былі выбары іхняга цяперашняга прэзідэнта, калі толькі-толькі скончылася вайна. І з Беларусі, напэўна, назіральнікам быў толькі я адзін, бо людзі, якім прапаноўвалі паехаць, пабаяліся — вайна. Я не ўпэўнены ў аб'ектыўнасці многіх міжнародных назіральнікаў, — кажу пра тое, што я назіраў. Прыкладам, са мною гаварылі пасля паездкі па выбарчых пунктах. Размова была такая: «Вы хочаце сказаць, што ўсё было добра?» У той час, калі я быў дэпутатам, такія самыя размовы меў і з не нашымі карэспандэнтамі. І наперад абгавораны, у прыватнасці са «Свабодай», па радыё. Дык вось, мне прапануюць тэму, але пытанне задаецца такім чынам, што я мушу адказаць так, як трэба таму, хто пытаецца. І вельмі цяжка было ўтрымацца на сваім пункце погляду. Ці само пытанне прадвызначала адказ. Я не хачу сказаць, што ўсе так дзейнічаюць, я хачу сказаць, што ў 1994 годзе, канкрэтна ў Душанбэ і там, дзе я быў з АБСЕ, назіральнікі і карэспандэнтка нейкай амерыканскай газеты вялі асабіста са мной размову менавіта ў такім стылі. У мяне насцярожанае стаўленне да гэтай справы. Я лічу, што свой лёс мы павінныя вырашаць самі.

Юрый Карпіцкі, 22 гады, карэспандэнт "Рэгіянальнай газеты".

Хацелася б працаваць у роўных умовах

1. Натуральна, я ведаю пра адзінага кандыдата. Лічу, што добра наогул, што ёсць кандыдат адзіны, кім бы ён ні быў — гэта ўжо іншае пытанне — але, на мой погляд, гэта добра.

2. Калі выбіралі першага прэзідэнта, мне было толькі 15, але, калі меркаваць па маіх бацьках і з цяперашняга журналісцкага досведу, лічу, што паляпшэнняў вялікіх не было. Праблемы ж існуюць. Папершае, прамысловасць за апошні час моцна здала і ў Беларусі засталося вельмі мала канкурэнтаздольнай на міжнародных рынках прадукцыі. Па-другое, заўважаюць, што замежных інвестыцый у нас зусім няма. Па-трэцяе, стаўленне да Беларусі такое, што мы на самой справе знаходзімся ў нейкай ізаляцыі. І, калі меркаваць па людзях, знікла станоўчая атмасфера, што была ў 1994 годзе. Тады была надзея: толькі што абраны прэзідэнт, сышла "эпоха Кебіча", быў аптымізм у жыцці, а цяпер у людзей вельмі моцна развіты песімізм.

3. Калі ля ўлады застанецца ранейшы прэзідэнт, абсалютна не спадзяюся, што будзе лепей. Цяперашнія меры, якія прымаюцца ў эканоміцы па павышэнні зарплаты, вядуць да абвалу эканомікі. Яна не вытрымае яшчэ пяць год такога кіравання. Але гэта таксама маё асабістае меркаванне.

4. Хацелася б спадзявацца, што выбары будуць сумленныя і адкрытыя, але, шчыра кажучы, некалькі цяжка адказваць на гэтае пытанне. Падчас выбараў у Палату прадстаўнікоў пытанні былі.

5. Наконт якасці інфармацыі, заўважу, што пытанне ў дачыненні да мяне не зусім карэктнае. Хаця б таму, што я прадстаўляю адзін з бакоў. Мне складана гаварыць. Адзінае: хацелася б працаваць ва ўмовах, калі дзяржаўныя і недзяржаўныя газеты знаходзіліся б у абсалютна роўных умовах. Каб не было розных тарыфаў і ўсіх гэтых спраў, якія ў нас тут цяпер існуюць.

6. Ну, калі будуць назіральнікі міжнародныя і ўнутраныя, то ёсць шанец, што магчымыя высілкі на фальсіфікацыю будуць выкрытыя. Назіральнікі — таксама паказальнік таго, што ў нас у ёсць рысы дэмакратычнай дзяржавы.

Матэрыялы «круглага стала» падрыхтаваў да друку журналіст Георгій ЛІСОЎСКІ.

ВІНШАВАНКІ

Ірыне Фёдараўне Мацюкевіч
З юбілеем цябе, родная! Здароўя, шчасця, поспехаў ва ўсім.
Ад шчырага сэрца ў дзень юбілею
Жадаем радасці, светлай надзеі.
Шчасця табе ў будні і святы,
Хай добрыя весткі
прыходзяць у хату,
Хай будуць з табою здароўе і сіла,
Жыццё няхай будзе
доўгім, шчаслівым.
Сям'я Дубіных.

Віншуем дарагую і любую мамачку і жонку **Ірыну Саўчыц** з днём нараджэння! Жадаем здароўя і шчасця. *Твае Аляксандр і Надзея.*

Непаўторнай **Галінцы** ў дзень нараджэння найлепшыя пажаданні: здароўя, шчасця, радасці, поспехаў, цярпення, кахання вялікага. Цалую. *Я.*

Віншуем з днём нараджэння **Галіну Навагурскую**! Мы жадаем ад душы — няхай у цябе ўсё будзе добра! *Муж, дочкі Анжэла і Марына.*

Віншуем з 70-годдзем **Уладзіміра Міхайлавіча Казлоўскага**! Жадаем здароўя і больш радасных дзён у жыцці. *Дзеці.*

Шчыра віншуем **Раісу Пятроўну Багамолаву** з днём нараджэння! Жадаем здароўя, шчасця, поспехаў у працы. *Сям'я.*

Віншуем з днём нараджэння **Галіну Пятроўну Жаўняровіч**! Здароўя, шчасця, вечнай маладосці, кахання. *Галя, Лена, Света.*

ЗНАЁМСТВЫ

Мужчына, 44/175/75, пазнаёміцца з жанчынай 35-45 год для сур'ёзных адносін. Маладзечна-7, п/п ВН XXI №655594.

Пазнаёмлюся з самастойнай жанчынай 25-35 год для стварэння сям'і. Пра сябе: 33/170/70. Маладзечна-7, п/п МС0658381.

Інвалід II гр., 32 гады, без жыллёвых праблем, характар спакойны, пазнаёміцца з дзяўчынай для стварэння сям'і. Маладзечна-7, МС0487030.

Мінчанін з дачай у Мясаце шукае для шлюбу жанчыну да 65 год. 220140, Мінск, а/с 5.

Пазнаёмлюся з адзінокай жанчынай (з жыллём) для сур'ёзных адносін. Пра сябе: матэрыяльна забяспечаны, удавец, 50/176/86. Маладзечна-6, п/п МС0167110.

Абаяльная, забяспечаная, без шк/зв., з пяшчотнай душой і добрым сэрцам, 35/160, пазнаёміцца з адзінокім самастойным мужчынам. Маладзечна-4, МС0653730.

Жнівень

• **З жніўня ўрадам устаноўленыя новыя памеры стандартаў сацыяльнага мінімуму, якія, на жаль, выконваюць толькі ўліковую функцыю.** Сёння сярэднедушавы мінімальны спажывецкі бюджэт для сям'і з 4 чалавек складае 84 тысячы рублёў. Гэта значыць для таго, каб кожны член сям'і змог задавальняць свае мінімальныя патрэбнасці, агульны сямейны бюджэт павінен складаць каля 330 тысяч рублёў. Аднак эканоміка ў крызісе, і большасць сем'яў не дацягвае да ўказанай лічбы. Таму кіраўніцтва краіны даўно аперыруе больш сціплым паказчыкам мінімальнага сацыяльнага стандарту – бюджэтам пражытачнага мінімуму. Ён роўны 52 тысячам рублёў. Гэта своеасаблівая рыса беднасці, за якой пражывае амаль 40% насельніцтва краіны. Адпаведна, каб не ўпасці ў жабрацтва, сям'я з 4 чалавек павінна мець магчымасць траціць каля 200 тысяч рублёў.

• **Праведзеныя рэйды па рынках і аўтатрасах у многіх гарадах, у тым ліку, Мядзеле і Маладзечне паказалі, што ўжыванне кавуноў-"нелегалаў" без суправаджальных дакументаў, якія гарантуюць якасць, можа выклікаць нітратнае атручванне і пагражае вострай кішэчнай інфекцыяй.** Па словах галоўнага санурача краіны, іх трэба мыць гарачай вадой і мылам.

• **15 жніўня дазволены збор брусніц, а журавін – з 1 верасня.** Запасы прыроды толькі на Віцебшчыне ацэньваюцца ў 10 тысяч тон журавін і 12 тысяч тон грыбоў.

• **У мэтах барацьбы з чорным "налом" Германія робіць больш жорсткім мытны надгляд аўтамабіляў, аўтобусаў і цягнікоў, якія перасякаюць мяжу краіны.** Па ацэнках нямецкага Бундэсбанка, цяпер за межамі ФРГ знаходзіцца прыкладна 100 мільярдаў марак, значная частка – у краінах Усходняй Еўропы, на Балканах і ў краінах СНД. Асобы, якія назапасілі буйныя сумы нямецкай валюты, будуць імкнуцца абмяняць іх на новую еўрапейскую валюту – еўра – як мага хутчэй.

• **З мэтай пазбаўлення праваахоўных органаў ад кампраметуючых асоб, у Мінску ва ўпраўленні ўнутраных спраў устаноўлены тэлефон даверу – 2294001.** Паведамляць пра любы факт, што заслугоўвае ўвагі, можна ананімна. З 9 да 18 гадзін на тэлефоне будзе дзяжурыць супрацоўнік службы ўласнай бяспекі ГУВД, пасля 18-00 паведамленні будзе запісваць аўтаадказчык.

• **На ўсіх біржах свету імкліва падае курс долара ЗША.** Для прадпрымальнікаў нашай краіны, калі гэтая тэндэнцыя захаваецца, можа азначаць адно – каб заплаціць падатак у 55 еўра, давядзецца аддаць больш беларускіх рублёў, чым месяц таму.

• **Нядаўна завяршылася спецаперацыя "Арсенал".** Вартавыя правапарадку Міншчыны за незаконнае нашэнне, захоўванне і выкарыстанне зброі прыцягнулі да крымінальнай і адміністрацыйнай адказнасці 183 чалавекі, адабралі 75 ствалоў, 600 боепрыпасаў. Па дадзеных УУС Мінаблвыканкома, сёння на руках жыхароў вобласці знаходзіцца амаль 29 тысяч адзінак нарэзной, гладкаствольнай і газавай зброі – гэта тысячы законнай і зарэгістраванай. Зброі і боепрыпасаў, якія захоўваюцца незаконна, значна больш.

• **Затрыманыя двое бандытаў, якія 10 дзён таму здзейснілі дзёрзкі напад на 47-гадовага механізатара ашмянскага калгаса "Кастрычнік", які ехаў на асабістай машыне разам з жонкай.** Яны выштурхнулі абодвух з салона і збілі, пагражаючы нажом, даведаліся, дзе ў іх доме захоўваюцца каштоўнасці. Усяго налётчыкі з Баранавічаў выкралі 910 долараў ЗША, 300 літаў, 350 тысяч рублёў і 3 залатыя вырабы.

• **У чарговы раз невядомымі вандаламі апаганены мемарыяльны комплекс ва ўрочышчы Курапаты пад Мінскам, прысвечаны памяці ахвяр рэпрэсій 1937–1941 год.** Разбітая мемарыяльная дошка на ўваходзе ў алею комплексу і падораная амерыканскім народам гранітная пліта.

Падрыхтаваў
Міхась АЛЕКСАНДРОВІЧ.

■ ХАВАЙСЯ Ў БУЛЬБУ

«Евгений Онегин»: трагічны лёс

Знаёмы выкладчык французскай мовы працуе ў сталічным ліцэі. Ён і расказаў – ці то пачутае недзе, ці то было гэта на самой справе ў іхняй установе.

У адным з класаў тады яшчэ французскай спецшколы вучыўся чарнаскуры сын нейкага дыпламата (а мо, і бізнесмена) з Афрыкі. Суседам па парце ў яго аказаўся хуліганісты спрытны двоечнік (таксама чыйсьці сын, але беларус). Як часта гэта бывае, меў хлопец дастаткова жывую «разважальную сістэму».

Аднаго разу на ўроку рускай літаратуры клас пісаў гадавое сачыненне на тэму з рамана «Евгений Онегин». Юны афрыканец праз паўстаронкі – што было, відавочна, замала – вычарпаў свае веды. Аднак на дапамогу да яго самаахвярна прыйшоў спагадлівы сусед па парце. Ён падказаў, па ўласным азначэнні, ключавую фразу сачынення, пасля чаго ўжо не складала цяжкасці напісаць неабходныя некалькі дзесяткаў радкоў.

Праз тыдзень на бацькоўскім сходзе настаўніца літаратуры зачытала гэты фрагмент. Слязу яна пры гэтым стрымаць не змагла:

– Асабліва трагічны лёс малодшай сястры Анегіна – Зухры, якая сканала ў шасцігадовым узросце ад коклюшу.

Сямён РАБІНОВІЧ.

■ ФРАЗЫ

«Жыццё даецца чалавеку адзін раз, – сказаў некалі Мікалай Астроўскі. – І пражыць яго трэба ТАМ, каб не было пакутліва балюча за бязмэтна пражытыя гады, каб не паліла ганьба за подленькае і дробязнае мінулае...»

■ ПРОСТА АНЕКДОТ

Купілі бацька з сынам сабе «Москвич». Праз тыдзень «накрылася» ў іх сістэма ахалоджвання і паехалі яны ў гараж рамантаваць аўтамабіль. Там бацька дастае тоўсты даведнік па рамонце «Москвича» і гаворыць сыну:

– Глядзі, сынок, гэта цяпер наша «Біблія»!

– Ды не, тата. Цяпер гэта наша «Камасутра».

■ КОНКУРСЫ

Зарабі білеты ў кіно

ПРАВІЛЬНЫ АДКАЗ на мінулае пытанне – за сталом, акрамя гаспадара, прысутнічаў усяго 1 (адзін) госць. Так што вывучайце сваяцкія сувязі. Правільны адказ даў толькі **Юрый Муркоў**. Іншыя называлі колькасць запрошаных ад 2 да 14 (!).

НАСТУПНАЕ ЗАДАННЕ. Гісторыя сведчыць, што стварэнне тэлеграфнай лініі між Вашынгтонам і Балцімарам небезвядомы Сэмюэл Морзе пачаў са збору пустых бутэлек. Як вы лічыце, для чаго ён збіраўся іх скарыстаць?

Пераможцу чакае запрашальны білет на 2 асобы на прагляд фільма ў маладзечанскім кінатэатры «Радзіма». Тэлефануйце 69667 па сераду ўключна або пішыце на адрас рэдакцыі.

Лявон ІНЕТНЫ.

■ ЯК ЗВАРЫШ, ТАК І З'ЯСІ

Салата з морквы, хрэну і яблыкаў

Для расолу: 1 л вады, 2–3 лыжкі солі, 3–4 лыжкі цукру

Памыць і пачысціць моркву, хрэн і кіслыя яблыкі, надзерці іх на буйной тарцы для агародніны, шчыльна пакласці ў слоікі і заліць гарачым расолам. Прыкрыць слоікі накрыўкамі і стэрылізаваць на невялікім агні: паўлітровыя слоікі – 10–12 хвілін, літровыя – 10–15 хвілін. Закатаць і астудзіць. Такую салату ядуць са смятанай, а расол зліваюць.

Кабачкі, фаршыраваныя сырам

6 невялікіх кабачкоў, 2 лыжкі масла ці алею, 2 лыжкі сыру, 1 лыжка тоўчаных сухароў, 2 лыжкі смятаны, соль.

Кабачкі абабраць, разрэзаць напалам і выняць асяродак, абсмажыць яго з невялікай колькасцю масла ці алею, змяшаць з сырам і тоўчанымі сухарамі. Пасаліць. Нафаршыраваць кабачкі і гатаваць, дадаць крыху смятаны.

■ 90 ГОД ТАМУ ПРА НАШ КРАЙ У «НАШАЙ НІВЕ»

Г. Радашковічы, Віленск. губ. Вілейск. пав. У Радашковічы прыяжджаў з Вільні госьць. Госьць такі, катором даўно пара зьвясьціся на гэтым сьвеці.

Прыехаў нікому не знаны жыд, багата і фанабэрыста адзеты і закватэраваў у аднаго тутэйшага гандляра коньмі. Вечарам, а гэта было пад суботу, стаў цягацца гэты зьлыдзень па хатах, дзе сабіралася моладзь, і пачаў нагаворваць маладзенькіх дзяўчат на службу ў Вільню, нібыта да магазыну шыцьця сваёй жонкі, абяцаючы па 50 руб. аплаты ў месяц, на ўсём гатовым. Гэткая паслуга адразу кальнула шмат каму ў вочы і паказалася падазронай. Тутэйшыя жыдкі-хлопцы скора разьнюхалі, што гэты багатыр-франт – гандляр жывым таварам. Выклікалі яны яго за цэркоў, бытцым для нейкіх угавораў і ...усыпалі-усыпалі колькі ўлезла.

Цікаўна тое, што нарэкаюць у нас на прагавітасьці грошэй у нашэй маладзёжы, але калі дайшло да гонару і чэсьці сёстраў гэтай маладзёжы, то патрапілі адказацца ад гэтай прагавітасьці. Віленскі госьць аддаў ім і свой залаты гадзіньнік і грошы, але іх хлопцы гэткага запаганенага выкупу адракліся і ўзяць не ўзялі, а даць – далі.

Наша ніва, 1911, 21 ліпеня

Звярніце ўвагу

Шаноўныя чытачы, калі вы хочаце павіншаваць знаёмых, блізкіх, то высылайце купон з разборліва напісаным тэкстам загадзя. Указвайце дату публікацыі – газета выходзіць па пятніцах. Бясплатна прымаюцца віншаванкі аб'ёмам да 15 слоў, якія паступілі ў рэдакцыю да аўторка ўключна. Зрабіце прыемнае сваім блізкім – павіншуйце іх праз газету!

Калі вы хочаце размясціць аб'яву аб знаёмстве, калі ласка, указвайце адрас да запатрабавання. Бясплатна змяшчаюцца аб'явы аб знаёмстве аб'ёмам да 15 слоў. Публікуюцца па чарзе. Па-за чаргой – платна. Жадаем знайсці сваё шчасце!

Купон 34
да рубрык «Віншаванкі» і «Знаёмствы».
Бясплатна змяшчаюцца тэксты аб'ёмам да 15 слоў.
Ананімныя купоны не разглядаюцца. Пішыце, калі ласка, разборліва.

ТЭКСТ

Рэгіянальная газета

ПРОЗВІШЧА, ІМЯ, АДРАС (НЕ ДЛЯ ДРУКУ)

ТРАНСПАРТ

ПРАДАМ

• Мікрааўтобус КИА, 1996 г. в., дызель 2,7; ГАЗ-2410, 1990 г. в. Т. у Вілейцы 58890.

• Масквіч-407 на з/ч. Т. у Маладзечне 63764.

• А/м Опель-Амега, 1989 г. в., 2.0і, 1650 у. а., торг, тэрмінова. Т. у Маладзечне 51837.

• М/а Т-2, 1988, 1,7Д, грузавы, "паштовы", 114 тыс. км, 4 месяцы з Германії, 2350 у. а., торг. Т. у Валожыне 33270.

• БМВ-318 па запчастках, нядарага. Т. у Маладзечне 69045.

• М/а Пежо J5, 1991 г. в., 2,5D, у добрым стане, 2800 у. а., торг. Т. у Маладзечне 63805.

• Рэно-Трафік, 91–92 г.г., 2,1 дыз., колер чырвоны, грузапасажырскі; Рэно-Трафік, 86 г., белы, 2,1 дыз. Т. у Вілейцы 42234, 55500.

• Л/а Форд-Эскорт, 1,8 дызель, 1990 г. в., 5 дзвярэй, чырвоны. Т. у Вілейцы 52594.

• Форд-Сіеру, 1986 г. в., 2,3Д, 1200 у. а. Т. у Вілейцы 55120, 49679.

• Рызіну 8-25-20, 4 шт., з камерамі ТНВД-236, запчасткі да Масквіча 2140 або цалкам. Т. у Маладзечне 63954.

• А/м VWГольф-2, 1986 г. в., 5 дзвярэй, 1.3Б. Т. у Вілейцы 55690.

• ВАЗ-21011, 1977 г. в., на з/п, тэрмінова, танна. Т. у Вілейцы 74410 (пасля 19^{00}).

• Самаробны трактар з прычэпам, зобраны; рухавік Т-25, 500 у. а., торг. Т. у Вілейцы 56105 (пасля мелодыі "0") або 52431.

• VW-Джэту-2, 1987 г. в., дызель, зялёны металік, 5КПП, выдатны стан, 1900 у. а. Т. у Вілейцы 54676.

• А/м Форд-Сіера, 1987 г. в., 2.0, белы, ц/з, сігналізацыя, люк, магнітола, у добрым стане, тэрмінова. Т. у Вілейцы 48241.

• Рэно-19, 1992 г. в., 1.7Б, толькі з Германії. Т. у Вілейцы 56955.

• ВАЗ-21053, 1999 г. в., баклажан, 1,5 л, 5КПП, ц/з, сігналізацыя, стэрэа, бензін-газ, фарсір/рухавік, антыкар/апрацоўка, падкрылкі, 6,5 л/100 км, выдатны стан, гаражнае захоўванне, 2500 у. а. Т. у Вілейцы 57445.

• А/м Сеат-Ібіца, верасень 1992 г. в., 5 дзвярэй, 1.2Б, 1750 у. а. Т. у Вілейцы 59501.

• Тэрмінова нядорага Таёту-Селіна, 1979 г. в., на хаду, у добрым стане. Т. у Вілейцы 58377.

• Мерседэс-207Д, 1983 г. в., высокі. Т. у Вілейцы 53829.

• Форд-Сіеру, 1984 г. в., 1.6L, цана дагаворная. Т. у Вілейцы 53873.

• М/аўтобус РАФ-2203, 1985 г. в., цана дагаворная. Т. у Маладзечне 90337.

• Мерседэс-408, 1991 г. в., грузавы, грузападымальнасць 2,6 т, 5800 у. а., без прабегу па СНД, ідэальны стан; Мерседэс-307, грузавы, 1987 г. в., гума 205, добрая, гідраўзмацняльнік, сервіс-кніга, доўгі, нізкі, 3700 у. а. Т. у Маладзечне 31770, (8-029) 6731770.

• Аўтамабіль ЗАЗ, 1992 г. в., 40 к/с, прабег 20000 км. Т. у Маладзечне 75102 (увечары).

• А/м Форд-Гранада, 1981 г. в., чорны, 2.8 аб., нармальны стан. Т. у Маладзечне 69201.

• Масквіч-2715 (абцас). Т. у Маладзечне 50532.

• Опель-Кадэт, караван, 1,3, г/б, 1986 г. в. Т. у Маладзечне 36263.

• А/м КамАЗ-5320, 1984 г. в., стан добры. Т. у Маладзечне 30072, 30066.

• З/ч да Опель-Кадэт. Т. у Мядзеле 54009.

• А/м Опель-Вектра, 1989-1990 г. в., 1.6Б, 1850 у. а. Т. у Маладзечне 36257.

• А/м Рэно-21 на з/ч. Т. у Маладзечне 51247.

• Тэрмінова Опель-Амегу-В, караван, 1997 г. в., 2.5 TD, 8300 у. а., ёсць усё; БМВ-525і, 1993 г. в., бензін, 5950 у. а., ёсць усё; гуму з дыскамі Гольф-3, Пасат, БМВ. Тэл. (8-029) 6019376.

• Мазду-626, 1986 г. в., 1.6 бензін, цана дагаворная, сярэбраны металік. Т. у Маладзечне 32360.

• Грузавы аўтамабіль ІФА-50. У добрым стане, нядорага. Т. у Маладзечне 31384.

• Форд-Сіеру, 1987 г. в., 2.3 дызель, чорны, седан, 5КПП, АВС, ТО 2003 г., 1500 у. а. Т. у Маладзечне 65675 (пасля 17^{00}).

• А/м Мерседэс-200Д, 123 к. Т. у Маладзечне 35376.

• Форд-Эскорт, 1985 г. в., 1.6Д, л/д, ц/з, люк, эл/шкло + рухавік — 1050 у. а. Т. у Маладзечне 32204.

• М/а Фольксваген-Транспарцёр, 1987 г. в., 1.6Д, грузавы. Т. у Маладзечне 65003 (пасля 20^{00}).

• А/м ГАЗ-3307, 1992 г. в. Т. у Маладзечне 52459.

• Газавую ўстаноўку для л/а, б/у; перфаратар Bosch GSH 5CE. Т. у Маладзечне 77414.

• Форд-Скорпіё. Т. у Маладзечне 77225.

• А/м Мазда-121, 1991 г. в., бірузе, ц/з, эл/люк, 2200 у. а.; з/ч да а/м Пежо-405. Т. у Маладзечне 34007.

• ВАЗ-21063, 1988 г. в., 850 у. а. Т. у Маладзечне 32744.

• ВАЗ-2102 пасля капрамонту, 580 у. а., торг. Т. у Маладзечне 32318.

• Опель-Аскону, 1.3Б, 1984 г. в., сіні металік, добры стан, 700 у. а., торг. Т. у Маладзечне 34573.

• Матацыкл Ява-638. Т. у Маладзечне 35336.

• ВАЗ-21063, 1990 г. в. Т. у Смаргоні 54037.

• А/м Опель-Кадэт, 1983 г. в., 1.6Д, металік; гараж 6х4. Т. у Астраўцы 20963.

• А/м Форд-Эскорт, 1992 г. в., 6 мес. з Германії, 1790 у. а. Т. у Маладзечне 66495.

• Фольксваген-Пасат Б-3 "Сінхра", 1990 г. в. Т. у Маладзечне 35691.

• ФВ-Пасат-Б3, 1989 г. в., чырвоны, месяц з Германії, нядорага. Т. у Маладзечне 68980 (пасля 15^{00}).

• Фольксваген-Джэту, 1991 г. в., месяц з Германії. Т. у Валожыне 35308.

• Вольва-340, 1.6Д, па з/ч. Куплю а/м у аварыйным стане. Т. у Маладзечне 63548.

• БМВ-520і, 1985 г. в., на хаду, можна на запчасткі. Т. у Маладзечне 75680.

• Мерс-207Д, 1979 г. в., высокі, 1500 у. а. Тэл. (8-029) 6015034.

• А/м Мерседэс 123, 1983 г. в., 2,4D. Тэл. (8-029) 6029320. Т. у Маладзечне 98165.

• БМВ-324Д, 1986 г. в., 1750 у. а. Тэл. (8-029) 6015034.

КУПЛЮ

• Дакументы да а/м ВАЗ-2104, не старэй за 90 г. в. Рухавік, 5-я дзверцы, салон і інш. з/ч да гэтага а/м. Т. у Мінску (8-01772) 857722, (8-029) 6677772.

• Іншамарку да 1000 у. а. Т. у Вілейцы 53579.

• Дэталі да аўтамотатэхнікі 30-40-х гадоў. Т. у Мінску 2657570, пэйджэр 2070000 аб. 8548, Саша.

• **ВАЗ НЕ СТАРЭЙ ЗА 1985 Г. В. У ЛЮБЫМ СТАНЕ. Т. у Маладзечне 65278.**

• А/м Урал, паўпрычэп, пілараму стужкавую, чыгуначны кантэйнер або металічную шафу. Т. у Маладзечне 30064, (8-029) 766706.

• Новы матор МТ10-36; прадам жыта; 2-пакаёвую кватэру з частковымі выгодамі. Т. у Маладзечне 33001.

ПАСЛУГІ

• Вазьму спадарожніка ў Польшчу за а/м, дапамога ў выбары. Т. 8-029 6014964.

• Важу ў Польшчу за аўтамабілямі і дапамагаю ў афармленні. Т. 8-029 6022461, 8-029 6022851.

ІНШАЕ

• Прадастаўлю інфармацыю аб продажы МАЗ-5551, самазвал, 1992 г. в. Т. у Смаргоні 32204, 31671, 33035.

НА ПРАВАХ РЭКЛАМЫ

Насенне рэдзькі алейнай на зялёнае ўгнаенне

У апошнія гады з-за вельмі высокага кошту арганічных угнаенняў і рэзкага скарачэння іх вытворчасці ў гаспадарках рэспублікі, усё менш іх трапляе на дачныя і прысядзібныя ўчасткі. Акрамя таго, высокая насычанасць агарода гароднімі культурамі прыводзіць да абясплоджвання глебы, назапашвання ў ёй шкоднікаў і хвароб раслін. Вырашыць гэту праблему дапаможа рэдзька алейная, якая паўсюдна вырошчваецца ў краінах Заходняй Еўропы і выкарыстоўваецца на зялёнае ўгнаенне (сідэрат). Забаранаваная ў глебу, зялёная маса расліны аказвае наступнае **ўздзеянне:**

– паляпшае ўрадлівасць глебы, абагачае элементамі харчавання;

– рэзка зніжае засмечанасць участка, у тым ліку, пырнікам паўзучым на 64%;

– у 1,5-2 разы зніжае паражэнне раслін наступных культур каранёвымі гнілямі і нематодамі;

– амаль у 10 разоў змяншае забруджанасць глебы і грунтавых вод нітратамі;

– зніжае кіслотнасць глебы і паляпшае яе структуру і г. д.

Невялікія затраты на вырошчванне выгадна адрозніваюць рэдзьку алейную ад іншых сідэральных культур (у 3-3,5 раза танней за выкарыстанне лубіну).

Трэба адзначыць, што рэдзька алейная — каштоўная кармавая расліна. За кароткі прамежак часу здольная нарасціць 150 кг і болей зялёнай масы на адной сотцы, вытрымлівае замаразкі да -6-8°С. Насенне прарастае пры тэмпературы 3-5°С і добра расце пры 7-8°С. Усходы растуць параўнальна хутка і праз месяц зацвітаюць. Насенне не губляе ўзыходжасці да 5 год. Сяўбу рэдзькі маслічнай праводзяць раскідным спосабам з задзелкай насення граблямі або баранай на глыбіню 1,5-2 см на суглiністых глебах і 2,5-3 см на супясчаных і пясчаных. На адну сотку норма высеву складае 250-300 г усходжага насення. Аднак пры ручным спосабе сяўбы магчымае павелічэнне нормы высеву.

На слабаўрадлівых участках пасля ўсходаў праводзіцца падкормка раслін азотнымі ўгнаеннямі. Лепш выкарыстоўваць больш танны, які ўтрымлівае серу, сульфат амонію — 2-2,5 кг ф. в. на 1 сотку. Пакормка праводзіцца ў сухое надвор'е пры адсутнасці расы на лістах раслін, каб яны не атрымалі апёкаў. Пры выкарыстанні мачавіны яе ўносяць прыкладна 1 кг ф. в. на 1 сотку. Кволыя лісточкі ўсходаў могуць пашкоджвацца крыжакветнымі блошкамі, а сама расліна ў далейшым — вусенямі. У гэтым выпадку, для аховы пасеваў ад шкоднікаў прымяняюцца вядомыя інсектыцыды (каратэ, доцыс і інш.).

Забараноўваюць зялёную масу рэдзькі алейнай у фазе цвіцення да сяўбы асноўнай культуры або пасля ўборкі. Рэкамендуем некалькі асноўных **тэрмінаў і спосабаў выкарыстання зялёнага ўгнаення:**

1) сяўба праводзіцца ранняй вясной, як толькі дазволіць надвор'е і глеба. За 1-2 тыдні да правядзення пасадкі асноўнай культуры рэдзьку алейную косяць, здрабняюць рыдлёўкай проста на градзе і закопваюць. Фаза развіцця сідэрату ў гэтым выпадку значэння не мае. Такім чынам можна падрыхтаваць градку пад цеплалюбівыя, познавысаджваемыя расадныя культуры (кабачкі, гарбузы, таматы, перцы);

2) абавязковая сяўба ў другой палове жніўня - пачатку верасня пасля ўборкі асноўных культур. Зялёную масу пакідаюць на зіму, у глебу не закопваюць. На працягу зімы раслінная маса ператвараецца ў мульчу, што пакрывае ўчастак, садзейнічае снегазатрыманню і назапашванню вільгаці. Па свайму ўздзеянню закопванне яе ранняй вясной раўназначна ўнясенню 300 кг арганікі на 1 сотку.

3) на ўчастку, які пустуе ўвесь дачны сезон, для павышэння ўрадлівасці і падтрымання ў чыстым ад пустазелля стане, для агульнага аздараўлення практыкуецца на працягу ўсяго сезона двухразовая сяўба. Першая — вясной, другасная — не пазней, чым праз месяц пасля апошняга закопвання. Зялёную масу другой сяўбы пакідаюць зімаваць, таму што закопванне сідэрату восенню менш эфектыўнае. Уздзеянне гніення зялёнай масы назіраецца на працягу 4 гадоў.

Надышоў жнівень. На ўчастках агароднікаў, дзякуючы іх намаганням, паспявае багаты ўраджай гародніны. Але ёсць і незасеяныя, пустыя ўчасткі зямлі. Яшчэ не позна акультурыць, абагаціць глебу арганічнымі ўгнаеннямі, значна палепшыць яе стан да наступнага сезона, не дапусціць таго, каб агарод нагадваў расаднік пустазелля, што рассявае насенне на свой і суседні ўчасткі. Агародніку патрэбна памятаць, што рэдзьку алейную на зялёнае ўгнаенне неабходна пасеяць і пасля ўборкі асноўнай культуры (у першую чаргу, пасля ранніх культур — ранняя бульба, ранняя капуста, суніцы апошняга года выкарыстоўвання, цыбуля, часнок і іншыя).

Свайму ўчастку вы прынесяце карысць, калі папоўніце яго запасы, што былі выкарыстаныя на вырошчванне культур, не дапусціце зарастання ўчастка пустазеллем. Для гэтага трэба запасціся патрэбнай колькасцю насення рэдзькі алейнай. **Насенне рэалізуе** УП "Агропродукт: растительные масла" у розных рэгіёнах Беларусі.

Запрашаем да супрацоўніцтва арганізацыі і прадпрымальнікаў. 220099, Мінск, а/с 94. Тэл. у Мінску **2772713, 2847144**, факс **2785666**. Тэл. у Маладзечне **64298**. Тэл. у Смаргоні **21203**. Мядзель, Нарач (рынкі).

Ліц. №10596 Мінгарвыканкома ад 08.06.2000 да 08.06.2005 г.

НЕРУХОМАСЦЬ

ПРАДАМ

• Дом у р-не пл. Свабоды, калодзеж, падвал. Т. у Маладзечне 73814, у Шчучыне 24961.

• Дом з усімі гаспабудовамі ў в. Крэва Смаргонскага р-на, вул. Зарэчная, 142.

• 3-пакаёвую кватэру. Т. у Маладзечне 65120, 76377.

• Гараж (прылынак Здземелева). Т. у Маладзечне 26383.

• Дачу ў в. Сакольнікі Гарадзілаўскага с/савета (0,30 га, вялікі сад). Т. у Маладзечне 39745.

• Дом па вул. Стаханаўскай, магчымы абмен на 1-пакаёвую кватэру з даплатай. Т. у Вілейцы 54416.

• Дом, 86 $м^2$, хлеў, лазня, летняя кухня, 12 сотак; мяккі куток, спальню, дзіцячы гарнітур, ДВП, шкло. Т. у Вілейцы 56849.

• Новы 2-павярховы жылы дом, хлеў, гараж, падвалы, сілавая лінія, тэлефон, пасадкі, участак 0,1 га, плануецца газ, каля вадасховішча. Т. у Вілейцы 52444.

• Гараж у ГК-1. Т. у Вілейцы 53514.

• Дом у в. Любань Вілейскага р-на, 45,2 $м^2$, участак 25 сотак або мяняю на жыллё ў Вілейцы. Т. у Вілейцы 58671.

• 2-пакаёвую добраўпарадкаваную кватэру, магчымы абмен на аднапакаёвую. Т. у Вілейцы 56641, 55610.

• Недабудаваную 2-павярховую цагляную дачу, 10 сотак, каап. "Нарачанка", торг. Т. у Вілейцы 54920.

• Дом у Вілейцы або мяняю на кватэру. Т. у Вілейцы 53727, 53377, 55534 (раб.).

• Дачу на беразе Вілейскага вадасховішча або мяняю на л/а ці м/а. Варыянты. Т. у Маладзечне 75411.

• Дом у в. Алянец Смаргонскага р-на, патрабуецца рамонт. Т. у Маладзечне 54176. Т. у Мінску 2396212.

• Аднапакаёвую кватэру 30/15/6 па вул. Б. Хмяльніцкага. Пэйджэр (8-22) 850000, аб. 14727 (астаўце тэлефон).

• Дачу; халадзільнік, газавую пліту, балон, канапу, ложкі, буфет, пісьмовы стол, матрацы, бочку 50 л. Т. у Маладзечне 66851.

• Дом у Вілейцы, 100 $м^2$, або мяняю на жыллё ў Маладзечне. Т. у Маладзечне 63177, 70013.

• Дом у в. Краснае, з усімі выгодамі, з прысядзібным участкам і пабудовамі. Т. у Маладзечне 96026.

• 2-пакаёвую кватэру ў цэнтры горада. Т. у Маладзечне 70588 (пасля 21^{00}).

• Нядорага дом у Мядзельскім р-не. Т. у Маладзечне 39089.

• Цагляны дом у в. Ракаўцы, 56 $м^2$, добраўпарадкаваны напалову, лазня, гараж, 16 сотак, сад, або мяняю на прыгарад Маладзечна. Т. у Смаргоні 94197.

• Жылы дом з пабудовамі на станцыі Ашмяны, летняя кухня, лазня, калодзеж, сад, 30 сотак, цана дагаворная. Т. у Ашмянах 38103 (пасля 21^{00}). Т. у Мінску 2711480 (у любы час).

• 2-пакаёвую кватэру ў Вілейцы. Т. у Маладзечне 50601.

КУПЛЮ

• Адна-, двухпакаёвую кватэру. Нядорага. Т. у Маладзечне 50843.

• Аднапакаёвую кватэру ў Вілейцы. Т. у Вілейцы 54508.

• Гараж у ГК-12. Т. у Мінску 2657570, пэйджэр 2070000 аб. 8548, Саша.

МЯНЯЮ

• Аднапакаёвую кватэру на 2-пакаёвую або куплю. Т. у Вілейцы 58347 (пасля 18^{00}).

• Дом на кватэру або прадам, 3500 у. а. Т. у Вілейцы 52512.

• Дом на 1- або 2-пакаёвую кватэру. Звяртацца па адрасе: Вілейка, вул. Стаханаўская, 29.

• Дом (500 м ад Маладзечна) на кватэру або прадам. Т. у Маладзечне 35280.

ЗДАМ

• Здам жыллё ў Мінску для студэнткі. Т. у Мінску 2483188.

НАЙМУ

• Сям'я ноймe аднапакаёвую кватэру. Т. у Вілейцы 42200.

ІНШАЕ

• Вазьму на кватэру двух дзяўчат-студэнтак. Т. у Маладзечне 34182, 61938.

• Арганізацыя здае ў арэнду памяшканне пад офіс у цэнтры горада з асобным ўваходам па адрасе: Смаргонь, вул. Гагарына, д.9, 3-і паверх. Т. у Смаргоні 33048, факс 31199.

ПАСЛУГІ

ДЛЯ МАЛАДЫХ

• **ВЯСЕЛЬНЫЯ ЎБОРЫ:** модныя, элегантныя, новыя паступленні, вэлюм у падарунак. Т. у Маладзечне 39293. Ліц. №04599 Белбытсаюза ад 18.10.1999 да 18.10.2004 г.

• Вас запрашае **ВЯСЕЛЬНЫ САЛОН "РАКСАЛАНА".** Вясельныя і вячэрнія ўборы, дзіцячыя сукенкі для прычасця, аксесуары. Нядорага. Без выхадных. Гасцініца "Маладзечна", 1 паверх. Т. у Маладзечне 71676, 51070. Ліц. №00582 Белбытсаюза ад 4.06.1999 да 4.06.2004 г.

• **ВЯСЕЛЬНЫЯ** і вячэрнія сукенкі. Т. у Маладзечне 68547. Ліц. №05405 Белбытсаюза ад 28.05.2000 да 28.05.2005 г.

• Прыгожыя **ВЯСЕЛЬНЫЯ І ВЯЧЭРНІЯ** ўбранні. Аксесуары бясплатна. Т. у Маладзечне 50825. Ліц. №03716 Белбытсаюза ад 13.08.1999 да 13.08.2004 г.

• **МІЛЫЯ НЯВЕСТЫ!** Вялікі выбар вясельных убораў толькі для вас! Пярсцёнкі на а/м. Т. у Маладзечне 54887, 26308. Ліц. №01795 Белбытсаюза ад 8.05.2001 да 8.05.2006 г.

• **ВЯСЕЛЬНЫЯ СУКЕНКІ.** Вялікі выбар новых мадэляў. **НЯДОРАГА**. Т. у Маладзечне **50510**. Ліц. №02477 Белбытсаюза ад 30.07.2001 да 30.07.2006 г.

ВІДЭАФОТАЗДЫМКА

• Відэаздымка ўрачыстых мерапрыемстваў "М3000". Тэл. (8-029) 4778937. Ліц. №904 Мінкультуры РБ ад 4.05.2001 да 6.02.2006 г.

ГРУЗАПЕРАВОЗКІ

• А/м Мерседэс-208, грузавы, 1,5 т, 10 куб.м, доўгі, высокі, 2 пасажырскія месцы, СНД, Літва, РБ, Польшча, раён, горад. Т. у Маладзечне 71831, маб. (8-029) 6603025. Ліц. АЕ №1-5784 МТіК ад 05.07.2001 да 04.07.2006 г.

ІНШАЕ

• **РАМОНТ ТЭЛЕВІЗАРАЎ**. Ліц. №1244 МП РБ ад 05.02.1999 да 05.02.2004 г. **КУПІМ** на запчасткі тэлевізары, відэамагнітафоны, прыборы. Лямпавыя не купляем і не рамантуем. Т. у Маладзечне 34740.

• Фундамент, кладка, зруб, дах, падлога, столь, вагонка (якія не патрабуюць ліцэнзіі). Т. у Маладзечне 34961.

• Выканаю сталярна-аддзелачныя работы, якія не патрабуюць ліцэнзіі. Т. у Маладзечне 52506.

РОЗНАЕ

ПРАДАМ

БУД. МАТЭРЫЯЛЫ

• Прафнасціл. Т. у Маладзечне 28484.

БЫТАВАЯ ТЭХНІКА

• Пральную машыну Мара. Т. у Маладзечне 65962.

• Пральную машыну, тэлевізар, відэамагнітафон, пыласос; ГАЗ-24, 1974 г. в. 250 у. а.; веласіпед горны. Т. у Маладзечне 77257, 77455.

• Маразільнік, пральную машыну, тэлевізар 70 см, муз/цэнтр, в/м. Т. у Маладзечне 61791.

• Відэаплэйер новы, з гарантыяй. Т. у Маладзечне 50014.

МЭБЛЯ

• Тэрмінова вуглавую канапу "Лагуна-1", б/у 1 год; 2 крэслы, б/у; дзіцячую каляску, б/у, нядорага. Т. у Вілейцы 59315, 53606.

• Новую спальню Мара, без упакоўкі. Т. у Маладзечне 51241.

• Мяккі куток, б/у, нядорага. Т. у Маладзечне 63176.

• Новы мяккі куток 3+1+1, 320 у. а. Т. у Маладзечне 69879.

• Тэрмінова прыхожую-шафу, б/у, у выдатным стане. Т. у Маладзечне 63206.

ЖЫВЁЛА

• Цялушку цельную (ацёл у лютым). Т. у Маладзечне 70092 (раб.).

• Шчанят кокер-спаніэля. Англійскія. Т. у Маладзечне 32592.

• Тэрмінова ў Валожынскім раёне каня, 2 гады, цельную карову, 4 гады. Т. у Вілейцы 45228.

• Шчанят ратвейлера з радаслоўнай. Т. у Маладзечне 76236.

• Персідскае кацяня. Т. у Маладзечне 64286 (пасля 20^{00}).

• Шчанят англійскага кокер-спаніеля, з выдатнай радаслоўнай, рыжай афарбоўкі. Дапамога ў вырошчванні, ветдапамога. Т. у Маладзечне 69936.

• Шчанят таксы; в/п LG — б/у. Т. у Маладзечне 36665.

• Шчанят чаў-чаў. Т. у Смаргоні 34578.

ІНШАЕ

• Шырокі выбар бланачнай прадукцыі, усе віды накладных, пуцявых лістоў, адрыўныя талоны, новыя кнігі бухуліку для прадпрымальнікаў і юрыдычных асоб, кнігі пакупак, кнігі ўліку праверак (рэвізій). Вельмі нізкія цэны. Т. у Смаргоні 33077. Ліц. №34 Смаргонскага райвыканкома ад 30.06.2000 да 30.06.2005г.

• Радыётэлефон Харвест-7. Гарантыя. Аксесуары. Падлягае абавязковай сертыфікацыі. Т. у Маладзечне 69521.

• Чакі Жыллё. Тэл. (8-029) 6025406.

• Трубу водаправодную, поліэтыленавую, Д 25, 32, 50, 63. Падлягае абавязковай сертыфікацыі. Т. у Маладзечне 70448 або калгасны рынак.

• Р-тэлефон Харвест 5-В, радыус 50 км, крыху б/у. Т. у Маладзечне 60476.

• Нядорага бульбакапалку і касілку конныя, магчымая эксплуатацыя з трактарам. Т. у Маладзечне 96637.

• Узмацняльнік да радыётэлефона Sanyo 55, 65, 75, 85, радыус дзеяння 10-20 км. Т. у Маладзечне 62771.

• Бетонамяшалку, 120 літраў, 220 Вт (Германія), новая. Нядорага, тэрмінова. Т. у Вілейцы 45389.

• Бульбакапалку аднарадную прычапную, касілку. Т. у Маладзечне 96737.

• Насенне гібрыд "Трыцікале", сорт "Міхась", III рэпрадукцыя. Т. у Вілейцы 52444.

• Камп'ютэр Р-166/32/1,1Gb/1Mb/3Dfx. Т. у Вілейцы 52887.

• Стужачную пілу Wood Mizer. Тэл. (8-029) 6744989, або ў Барысаве (8-277) 44989.

• Авярлок новы. Т. у Маладзечне 34714.

• Кантэйнер 20 т. Т. у Маладзечне 30073.

• Мусульманскі малельны дыванок, новы (Пакістан); прагулачную каляску "трость-компакт", б/у; фотаапарат, ф/павелічальнік, глянцавацель, ліхтар, ф/успышку і іншае; магнітафон-прыстаўку Маяк-233С; святломузычную ўстаноўку Спектр-301. Т. у Маладзечне 31992.

КУПЛЮ

• Лодку надзіманую тыпу "Славянка" або іншую. Т. у Маладзечне 67450.

• Жоўцевыя сухія камяні кароў, 8 у. а./гр. Тэл. (0162) 417650.

• **АГРЭГАТЫ** фарбавальныя высокага ціску **ВАГНЕР-2600**, Вагнер-7000, новыя і б/у ў выдатным стане. Т.у Гомелі (8-0232)555770.

• Сотавы тэлефон "Привет" — тэрмінова. Тэл. (8-029) 6019376.

• Сухую дубовую дошку таўшчынёй 50 або 20 мм. Т. у Маладзечне 71788.

• **ФОТААПАРАТЫ**, аб'ектывы, патэфоны, гадзіннікі, ступы, бюсты, самавары вугальныя, машынкі пішучыя старыя і іншыя старадаўнія рэчы. Т. у Маладзечне 65542.

• Аўтаматычны выключальнік ВА, АВМ, А3716, А3794, АЕ, АП, пускацель, кантактар, разраднік, трансфарматар. Тэл. (8-029) 6507515.

• Электрастанцыю; рухавік УД-15, 25; электратэйфлер. Т. у Смаргоні 33003.

ЗНОЙДЗЕНА

• Знойдзена вадзіцельскае пасведчанне на імя Свірыдзёнак А. І. Т. у Маладзечне 64468.

ІНШАЕ

• Пракат гульнявых прыставак Soni PlayStation. Дастаўка. Т. у Маладзечне 39379. Ліц. №01796 Белбытсаюза ад 8.05.2001 да 8.05.2006 г.

• Прапановы па працаўладкаванні ад 50 у. а./тыдзень. Т. у Мінску 2640765 (да 15^{00}, будні).

• Высокааплачваемая работа. Т. у Маладзечне 61161.

• Кантрольныя работы па англійскай мове. Т. у Маладзечне 60805.

• Высокааплачваемая **РАБОТА.** Т. у Маладзечне 69455.

• Запрашаем будаўнікоў (рабочых, рознарабочых). Т. у Мінску (8-029) 6028710 (9^{00}-19^{00}).

ПАТРАБУЮЦЦА

• Патрабуецца догляд за састарэлым. Т. у Маладзечне 53341 (увечары), сотавы 8-029 6510201.

• Патрабуецца плітачнік (універсал) для работы ў Маскве. Т. у Маладзечне 52845.

ШУКАЮ РАБОТУ

• **ШУКАЮ РАБОТУ ПА РАМОНЦЕ ХАЛАДЗІЛЬНІКАЎ. Т. у Маладзечне 76721.**

• Шукаю работу па ўстаноўцы балконных рамаў, вокнаў, дзвярэй. Т. у Маладзечне 53383, 76778.

ПАДЗЯКА

Выказваем шчырую ўдзячнасць кіраўніцтву і калектыву СП "МИГ-Лтд" і СП "Лазурит-БИО", а таксама жыхарам дома №10 па вул. Міру за маральную і матэрыяльную падтрымку і ўдзел у арганізацыі пахавання брата і сына **Яўграшына Мікалая Іванавіча.**

Сям'я Яўграшыных.

ПОМНІКІ

з мармуровай крошкі.
Якасць, рэальныя кошты.
Маладзечна, вул. Лібава-Роменская, 46 (насупраць музея)
Тэл. у Маладзечне 70656

Гарачае лета

● **Завуч сталічнай гімназіі за 1000 долараў выдала атэстат аб заканчэнні маладому чалавеку, які ў гэтай установе ніколі не вучыўся.** Узбуджаная справа аб хабарніцтве.

● **Затрыманыя маладыя людзі, якія трымалі ў страху жыхароў завулка Каржанеўскага ў сталіцы, – за тыдзень яны паранілі 5 чалавек.** Акрамя хуліганства з прымяненнем зброі, яны абвінавачваюцца ў разбойным нападзенні і цэлай серыі крадзяжоў.

● **У атрыманні хабару ў суме 8400 долараў абвінавачваецца дырэктар адной з швейных фабрык.** Хабар прызначаўся за дазволу на вопуску буйной партыі заходніх тканін і фурнітуры прадпрымальніку.

● **Затрыманыя трое жыхароў краіны, якія на працягу апошняга часу здзяйснялі нападзенні на нямецкія банкі.** Бандыты спрабавалі пазбегнуць арышту і прымянілі агнястрэльную зброю, але трапілі пад агонь вартавых парадку і атрымалі лёгкія раненні. Перасьледаванне вялося на вертальётах і аўтамабілях спецыяльных падраздзяленняў паліцыі. На рахунку 13 беларускіх зладзеяў узростам ад 22 да 35 год 21 абрабаваны банк.

● **Затрыманаму махляру, які пры дапамозе падробных дакументаў праводзіў буйныя махлярскія здзелкі, прад'яўленае абвінавачванне ў махлярстве ў асабліва буйных памерах – каля 40 тыс. долараў.** Ідзе праверка соцень прадпрыемстваў. Вядома, што ў спісе пацярпелых, акрамя шэрагу мінскіх заводаў, значацца маладзечанскі і смаргонскі заводы сілікатабетону.

● **Па шасці артыкулах, у тым ліку, махлярстве ў буйных памерах, крадзяжы, падробцы дакументаў і дзяздзенні чалавека да самазабойства абвінавачваецца вядомая мінская аферыстка, якая выманьвала грошы і нават кватэры ў даверлівых грамадзян.** У яе сеткі трапіла і жыхарка Маладзечна, якая паўгода жыла надзеямі стаць мінчанкай за 7800 долараў. Яна пазбавілася грошай і нават жылля.

● **Пра тое, што нашых грамадзян ніхто не чакае з абдымкамі за мяжой, вядома даўно.** Аднак днямі малады чалавек з Маладзечна аказаўся ў Гаазе (Нідэрланды) без дакументаў, без сродкаў да існавання і не ведаў, як вярнуцца дадому. У Міністэрства замежных спраў ездзіла яго ная маці, пажылая жанчына была вымушаная сваё апошнія 100 долараў пераслаць сыну на білет дамоў.

● **На нядаўнім віцебскім "Славянскім базары" не абышлося, на жаль, без ахвяраў.** Пасля канцэрта Аляксандра Буйнова ў зэнтры горада адбылася крывавая трагедыя: ахвярай п'яных разборак стала маладая дзяўчына. Яна, хутчэй за ўсё, хацела разняць тых, хто біўся, але атрымала ўдар пабітай бутэлькай па горле і памерла ў бальніцы ад страты крыві. Ды і традыцыйны штогадовы ўсплёск росту колькасці тых, хто звяртаецца ў венерычныя дыспансеры горада праз пэўную колькасць дзён пасля фестывальных оргій, сёлета таксама назіраецца.

Падрыхтаваў
Міхась АЛЕКСАНДРОВІЧ.

Без каментарыяў

● **З 1 жніўня ў сувязі з павелічэннем мінімальнай заработнай платы ўстаноўлены новыя памеры кампенсацыі выдаткаў у службовых камандзіроўках:** сутачныя – 2500 рублёў, пры аднадзённых – 1250 руб., па найме жылля без прадастаўлення пацвярджальных дакументаў – 750 рублёў.

● **Сярэдняя налічаная заработная плата па краіне за чэрвень склала 130 тысяч рублёў.** З улікам павышэння мінімальнай заработнай платы і росту акладаў бюджэтнікаў, абяцаных 100 долараў заробку кожнаму рэальныя ўжо ў жніўні.

● **Рашэннем канцэрна "Белнафтахім" павышаны цэны на паліва.** Аднак нават гэта не надта задаволіла звыклы ў часы ўборачных дэфіцыт бензіну на запраўках.

● **У сярэднім, на 9% павялічаная жнівеньская пенсіі,** сярэдняя разліковая пенсія па краіне – 61700, мінімальная пенсія з даплатай – 32500 рублёў.

● **Сур'ёзны ўдар па аўтарынку і чыноўнікам нанёс Савет Міністраў: яго пастановай юрыдычным асобам забаронена набываць транспарт для службовага карыстання, калі ў прадпрыемства ёсць запазычанасці перад бюджэтам і па выплаце заработнай платы.** Раней таксама было ўстаноўлена, што службовыя асобы могуць наязджаць у месяц толькі 2000 км, адносячы выдаткі на сабекошт, астатнія кіламетры – з прыбытку. Цяпер "членавозы" будуць на прыколе.

● **Набліжаецца да вырашэння праблема здачы пустой тары.** Рыхтуецца рашэнне аб адмене залогавага кошту шкляннога посуду, яго кошт будзе ўключацца ў сабекошт напітка. Блат у прыёмных пунктах ужо не спатрэбіцца.

● **Набліжаюцца да свайго апагею школьныя кірмашы і распрадажы.** Менавіта цяпер, калі стала ясна, наколькі за лета выраслі дзеці, самы час рабіць пакупкі да школы. Купіць адзенне і абутак, набыць падручнікі, партфель, спартыўную форму і пісьмовыя прыналежнасці цяпер каштуе нятанна. Не дарэмна Дзень ведаў – 1 верасня – лічыцца самым дарагім святам.

Падрыхтаваў
Міхась АЛЕКСАНДРОВІЧ.

Гараскоп 27 жніўня – 2 верасня

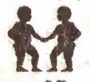
Авен (21.03–20.04)

Не прадпрымайце рашучых крокаў у сферы бізнесу, асабліва гэта тычыцца укладанняў і крэдытаў. Калі ў гэты перыяд нехта будзе пераканаўча даказваць, што 10 вашых рублёў за квартал ператворыць у 100, ён, мякка кажучы, уводзіць вас у зман. Час больш спрыяе для рашэння сардэчных пытанняў і ўрэгулявання стасункаў у сям'і.

Цялец (21.04–21.05)

Перыяд чакаецца няпросты і неспакойны. З аднаго боку, абвострацца некаторыя хранічныя захворванні, агульнае недамаганне будзе выбіваць з каляіны. Вы таксама адчуеце незадавальненне калег. З іншага боку, 27 і 31 жніўня вы можаце аказаць паслугу патрэбным людзям.

Блізняты (22.05–21.06)

27 жніўня будзьце гатовыя ўзяць на сябе поўную адказнасць за тое, што адбываецца ў асабістым і сямейным жыцці. У вас не атрымаецца перакласці гэта на чужыя плечы. 31 жніўня шмат прыемных сустрэч са сваякамі, нават з тымі, каго вы даўно не бачылі.

Рак (22.06–23.07)

З 27 жніўня – актывізацыя праграм развіцця, зносінаў, расшырэнне інфармацыйнай прасторы. Вы атрымаеце шмат прапаноў аб узаемным супрацоўніцтве, у тым ліку, з-за мяжы. Чакаюцца немалыя фінансавыя ўліванні ў ваш бізнес у выглядзе інвестыцый.

Леў (24.07–23.08)

З 27 жніўня чакаецца сезон эканамічных перамог. Ва ўсялякім выпадку, ваш інтэлект будзе працаваць на поўную моц, што прынясе прызнанне і грошы. 31 жніўня вы зможаце ўрэгуляваць узаемадзеянні з няпростымі партнёрамі і высветліць складаныя стасункі.

Дзева (24.08–23.09)

27 жніўня вы адчуеце такі прыліў сіл, што кінецеся неадкладна траціць іх на ўсё запар. Не спяшайцеся, акумулюйце энергію, якая спатрэбіцца для выканання даўно запланаваных заняткаў. Будзьце гатовыя да таго, што з 31 жніўня вашае ўнутранае жыццё ўзбагаціцца цікавымі перажываннямі і эмоцыямі.

Шалі (24.09–23.10)

27–30 жніўня прысвяціце ўнутранаму ачышчэнню, перагледзьце мэтазгоднасць некаторых сувязяў і прадуктыўнасць асобных дзеянняў. 31 жніўня – 2 верасня спрыяльныя для групавой работы і невялікіх забаў.

Скарпіён (24.10–22.11)

З 27 жніўня пачнецца перыяд чарговага засваення мастацтва кааперацыі і ўзгаднення сваіх дзеянняў з іншымі людзьмі. З 31 жніўня – прызнанне заслуг на рабоце, адабрэнне і ўзнагароджанне.

Стралец (23.11–21.12)

З 27 жніўня пачнуцца знешнія поспехі і плённая работа з тымі, хто падзяляе вашыя погляды і разумее вашыя мэты. Удалы перыяд для развіцця. 31 жніўня – 1 верасня, калі атрымаеце хуткія вынікі і магчымае ўзнагароджанне. Акрамя таго, вы будзеце мець выдатны ўік-энд.

Казярог (22.12–20.01)

З 27 жніўня пачнецца фаза бурных пераўтварэнняў, якая не кожнаму акажацца па сілах. Прыпасіце на ўсялякі выпадак валяр'ян, мяту і іншыя заспакаяльныя зборы. 1–2 верасня – поўная гарманізацыя па ўсіх накірунках.

Вадалей (21.01–19.02)

27–31 жніўня – перыяд сумненняў і страхаў. Але гэта, хутчэй, унутраная інтуітыўная рэакцыя на тыя перамены, якія вас чакаюць у бліжэйшы час. Ужо да 2 верасня эмоцыі прыйдуць у норму.

Рыбы (20.02–20.03)

З 27 жніўня вы ўступіце ў няпростую паласу бурных пераўтварэнняў і яркіх трансфармацый. Жаданне ўсё памяняць і перарабіць будзе такое моцнае, што да 31 жніўня вы паспееце столькі, колькі не зрабілі за папярэднія паўгода. 1–2 верасня магчымая нейкая знакавая сустрэча, што падвядзіць вынік вялізнаму прамежку жыцця.

Даваць рэкламу стала выгадна!

Змяніліся нарматывы расходавання сродкаў на рэкламу. Цяпер гранічны памер выдаткаў на рэкламу, якія адносяцца на сабекошт, не абмяжоўваецца 2 працэнтамі ад аб'ёму выручкі. З 13-га чэрвеня гэтая мяжа адсунулася да 5 працэнтаў.
Даваць рэкламу стала выгадна. Скарыстайце свой шанц!
Тэл. для рэкламадаўцаў 01773-69667, 53841.

Рэдакцыя «РГ».

Тэлефонныя коды гарадоў рэгіёна: Маладзечна - 01773, Вілейка - 01771, Смаргонь - 01592, Ашмяны - 01593, Валожын - 01772, Мядзел - 01797, Астравец - 01591, Мінск - 017(2)

Рэгіянальная газета

Заснавальнікі: Аляксандр МАНЦЭВІЧ, Дзмітрый ХАРЫТОНАЎ, Ігар ВЕЙС, фірма «ФАВАРЫТ».
Пасведчанне № 227.
Галоўны рэдактар Аляксандр МАНЦЭВІЧ.

Інфармацыйна-рэкламнае штотыднёвае выданне для рэгіёна і рэспублікі. Выходзіць па пятніцах. Тыраж 8050 экз. Індэкс 63212 (індывідуальная падпіска), 63369 (ведамасная падпіска).
Падпіска праводзіцца пастаянна ў паштовых аддзяленнях рэспублікі. У розніцу – цана свабодная.
№34(331)24.08.2001. Друкарня «Перамога», 222310, Маладзечна, вул. Таўлая,11. Зак. №.
Падпісана ў друк у 13.00 23.08.2001

Наш адрас: 222310, Маладзечна, Вялікі Гасцінец, 68а.
ТЭЛЕФОНЫ/ФАКС: (01773) 6-96-67, 5-38-41.
E-mail: region_news@irex.minsk.by
http://regionnews.promedia.minsk.by

ПРЫЁМ ДРОБНЫХ АБ'ЯЎ
Маладзечна: Вялікі Гасцінец, 68а. Тэл. 69667, 53841.
Вілейка: вул. Вадап'янава, 23, капіравальны цэнтр «Парус». Тэл. 53935, 55284.
Смаргонь: вул. Танкістаў, 8, рэдакцыя «Новой газеты Сморгони». Тэл. 33077, 34353.

Разліковы рахунак №3012164030006 у філіяле ААТ «Белзнешэканамбанк» у Маладзечне, код 211, атрымальнік ТАА Рэдакцыя газеты «Рэгіянальная газета»